

ANALISI DE LA REMUNICIPALITZACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS PRIVATITZATS

Proposta per la Gestió de
L'aigua en Alcoi

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

CAMPUS D'ALCOI

Projecte Final de Carrera

Anàlisi de la remunicipalització dels serveis públics privatitzats: Proposta per la gestió de l'aigua en Alcoi

Autor:

David Sellés Vicedo

Director del Projecte:

Pau Miró i Martínez

AGRAÏMENTS

Aquest projecte és principalment gracies a Pau Miró i a Pep Fuster, que a tot moment han estat al meu costat al llarg d'aquesta investigació.

Sense oblidar donar les gracies a Tirs Llorenç, Paco Paredes, Jordi Miró i Ximo Nebot que s'han bolcat i m'han recolzat en tot moment en aquest projecte, i han fet també que això siga possible.

Donar gracies a Vicent Galbis coordinador del departament de medi ambient de l'ajuntament d'Alcoi que ens va obrir les portes per buscar Informació.

Finalment, i no per això menys important, donar gracies als meus pares que sense ells no haguera pogut arribar fins ací. I per últim a totes aquelles persones que han estat al meu costat.

ÍNDIX

CAPÍTOL 1. INTRODUCCIÓ

Introducció	2
Justificació	3
Objectiu	4
Estructura del PFC	5

CAPÍTOL 2. LA INVESTIGACIÓ ACCIÓ PARTICIPATIVA

Investigació i Metodologia Científica	7
La Investigació – Acció Participativa	11
Principis i Estructura D'una IAP	12
<i>Principis D'una IAP</i>	12
<i>Estructura D'una IAP</i>	13

CAPÍTOL 3. TIPUS DE GESTIÓ DELS SERVEIS

Gestió Dels Serveis	15
<i>Gestió Pública</i>	15
<i>Gestió Privada</i>	15
Models Gestió Dels Serveis	17
<i>Model D'entitat Pública Amb Criteri De Gestió Pública</i>	17
<i>Model D'entitat Comunitària Amb Criteri De Gestió Pública</i>	19
<i>Model D'entitat Pública Amb Criteri De Gestió Privada</i>	20
<i>Model D'entitat Privada Amb Criteri D'entitat Privada</i>	21

CAPÍTOL 4. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL DE LA GESTIÓ DE L'AIGUA

Tendència De Remunicipalització Dels Serveis	24
<i>Situació Prèvia</i>	24
<i>Últimes Tendències</i>	24
Conseqüències De La Gestió Publica	27
<i>Cas Córdoba</i>	28
<i>Cas Arenys de munt</i>	30
<i>Cas Paris</i>	32

CAPÍTOL 5. PROPOSTA DE REMUNICIPALITZACIÓ EN ALCOI

Models De Proposta De Remunicipalització	38
Paper Que Tindrà L'Administració Pública En Els Diferents Models	40
<i>Model d'entitat pública amb criteri de gestió pública</i>	41

<i>Model d'entitat comunitària amb un criteri de gestió pública</i>	42
Paper Que Tindran Els Grups Socials En Els Diferents Models.....	43
<i>Model d'entitat pública amb criteri de gestió pública</i>	44
<i>Model d'entitat comunitària amb un criteri de gestió pública</i>	44
Cap a la Remunicipalització.....	45
<i>Remunicipalització dels Serveis D'aigua Potable en Alcoi.....</i>	46
<i>Argument.....</i>	46
<i>Anàlisi de la ciutat</i>	47
<i>Model de la proposta.....</i>	48
CAPÍTOL 6. DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE I DEVOLUCIÓ DELS RESULTATS	
Desenvolupament Del Projecte.....	50
<i>Cronograma Del Projecte</i>	52
Devolució dels resultats	53
CAPÍTOL 7. CONCLUSIONS	
Conclusions i reflexions.....	56
BIBLIOGRAFIA	
Llibres i Articles.....	60
Pagines Web	62
Material Multimèdia i Notícies.....	63
ANNEXES	

CAPÍTOL 1

INTRODUCCIÓ

En aquest capítol s'exposa breument en què consisteix aquest Projecte Final de Carrera. De la mateixa forma que es mostra les motivacions personals (*justificació*) i objectius més significatius. Finalment s'estructura el projecte destacant cadascuna de les parts que ho componen.

1.1 INTRODUCCIÓ

La privatització, és a dir, la delegació de la gestió de les empreses públiques en mans d'empreses privades, és una tendència vinculada al neoliberalisme. Aquesta pràctica també es va produir a Espanya després de la seva entrada en la llavors cridada Comunitat Econòmica Europea, moment en el qual les empreses públiques del nostre país es van veure obligades a iniciar la seva adaptació a la normativa comunitària sobre desregulació i defensa de la competència. Va ser en la dècada dels 80 quan es van abordar les operacions de venda en el marc d'una política industrial i amb objectius més concrets. Però anteriorment ja s'havien produït privatitzacions com són els exemples de General Eléctrica de España (1962), Marconi Española (1969), Sevillana de Electricidad (1971), Boetticher y Navarro (1973) o Petróleos de Navarra (1976).

Els objectius plantejats en la dècada dels vuitanta per aquesta privatització són:

- Venda industrial directa d'empreses pertanyents a sectors sense interès per a l'Estat que no podien ser competitives en l'àmbit públic.
- Desinversions parcials d'empreses rendibles en Borsa, a través d'Oferta Pública de Venda, conservant l'Estat el seu control.

No solament aquestes privatitzacions es van centrar en el sector industrial, sinó que aquesta tendència s'expandeix a tots els sectors del país incloent als serveis públics com són l'energia, aigua, residus o neteja.

La present investigació es refereix al tema de la remunicipalització dels serveis públics privatitzats, que es pot definir com la recuperació de la gestió per part de les administracions públiques dels serveis que es presten a la població. L'estudi es centra en com després de les polítiques de privatització ens trobem amb dos tipus de gestió de serveis paral·lels i en l'anàlisi de com hi ha una tendència de la recuperació d'aquesta gestió per part de les administracions públiques.

Mitjançant la recent metodologia de "Investigació Acció Participativa" (IAP), i amb la col·laboració de l'organització ATTAC "alcoià-comtat", juntament amb alguns membres de diferents moviments socials i associacions de veïns, s'ha investigat els diferents models per gestionar el servei d'aigua, així com les conseqüències de la remunicipalització.

L'objectiu és aconseguir unes conclusions que siga útil posteriorment per a l'associació ATTAC, per iniciar la campanya de recuperació de l'aigua a la ciutat d'Alcoi.

1.2 JUSTIFICACIÓ

Al llarg de la carrera l'habitual és parlar de maximitzar beneficis, marges bruts, minimitzar costos, etc. Tot enfocat als resultats d'una empresa, sense tenir en compte que una empresa està formada per persones i no solament per màquines i nombres. Solament es posa l'èmfasi que això ha de funcionar si o si, sense tenir en compte l'ètica empresarial.

A mi realment aquest enfocament empresarial no és del meu grat. Crec més en el poder de les persones que en el dels nombres. Les empreses que solament miren pels nombres i no per les persones són el càncer d'aquesta societat, ens diuen que són l'única manera de "triomfar". Però no obstant això no és així en absolut, si no veieu Google el cercador número u de tot internet.

En arribar a l'últim curs vaig entrar en l'assignatura de Cooperació per al Desenvolupament on per fi aquesta assignatura era diferent de la resta, es parlava de la part humana. Aquesta assignatura al costat de les assignatures de Planificació Estratègica de l'Empresa i Estratègia i Disseny de l'Organització, les quals tracten de maneres de gestionar empreses i la seua estructura funcional, van ser claus per a aquest projecte.

Quan vaig conèixer a Pau Miró i Martínez per fi vaig veure un tutor amb el qual podria realitzar un treball de final de carrera enfocat a les persones. Em va comentar que ell estava en una plataforma anomenada Utòpika on es realitzaven projectes de IAP (Investigació Acció Participativa), quan em va explicar en què consistia aquest tipus de projecte sense dubtar-ho dues vegades li vaig dir de realitzar un projecte IAP.

Aquest tipus de projecte és útil per a la societat, no un simple document acadèmic per rebre el títol. A més, és motivació extra poder fer un projecte que pugui beneficiar-se una ciutat i concretament Alcoi, la meua ciutat natal.

1.3 OBJECTIU

L'objectiu principal d'aquest projecte és: ***Investigar y col·laborar conjuntament amb l'organització "ATTAC alcoià-comtat" per iniciar la campanya de recuperació de l'aigua a la ciutat d'Alcoi.*** Transmetent coneixements i informació útil als moviments socials perquè aquests els utilitzen en les seues tasques.

Com a objectius específics d'aquest projecte trobem:

- a) Entendre que tipus de gestió dels serveis públics hi ha actualment.
- b) Analitzar la situació de la gestió de l'aigua, observant la tendència que tenen els municipis en terme global sobre aquesta gestió.
- c) Estudiar les conseqüències que té en les localitats la remunicipalització del servei públic del proveïment de l'aigua. Considerant diversos exemples de municipis.
- d) Finalment llançar una proposta de remunicipalització a la ciutat d'Alcoi.

1.4 ESTRUCTURA DEL PFC

Finalment en la introducció s'exposa quin és la distribució dels diversos temes del projecte final de carrera, on s'aborden els aspectes que a continuació es comenten:

En el **capítol dos** es realitza el plantejament que és la investigació i la metodologia científica. Dins de la investigació coneixerem una recent metodologia, la Investigació Acció Participativa, la qual es descriu i s'exposa els seus principis i estructura. Aquesta metodologia serà la utilitzada per realitzar aquest projecte.

Una vegada se sap que metodologia s'utilitza per a aquest projecte. En el **capítol tres** s'introdueix i analitzen els diferents tipus de gestió de serveis, on s'anomena primerament les característiques que tenen els dos tipus de gestió i seguidament es parla sobre els diferents models que existeixen.

Sabent ja de quins tipus de gestió existeixen, en el **capítol quatre** s'analitza la situació actual de la gestió dels serveis, posteriorment es parla de la tendència que existeix de remunicipalització en tota Europa i especialment a Espanya. Seguidament s'anomenen les conseqüències que ha tingut aquestes remunicipalitzacions en les localitats i finalment s'exposen diversos casos particulars de ciutats les quals han recuperat la gestió del servei de l'aigua.

Una vegada acabat les diferents anàlisis en el **capítol cinc** es plantejarà una proposta de remunicipalització del servei de l'aigua a la ciutat d'Alcoi, on es veurà que paper tindrà l'administració pública i els grups socials.

Després de realitzar els passos anteriors. En el model de recerca d'una IAP un apartat clau és la devolució dels resultats, en el **capítol sis** es procedirà a realitzar l'escrit d'aquesta devolució. En aquest projecte ha estat mitjançant la realització d'un díptic i una xerrada sobre el projecte realitzada en l'UNESCO.

Finalment al llarg del **capítol set** es redacten les conclusions a les quals s'ha arribat després de la realització de l'estudi. La fi d'aquestes conclusions és lliurar-li una informació que li pugui ser útil a l'organització "ATTAC alcoià-comtat", transmetent-li coneixements.

Al final del projecte es troba el **capítol vuit** on es mostra la bibliografia formada pel llistat de fonts bibliogràfiques consultades per fer aquest projecte.

CAPÍTOL 2

LA INVESTIGACIÓ ACCIÓ PARTICIPATIVA

L'home de ciència, siga teòric o experimental, proposa enunciats —o sistemes d'enunciats— i els contrasta pas a pas. En particular, en el camp de les ciències empíriques construeix hipòtesis —o sistemes de teories— i les contrasta amb l'experiència per mitjà d'observacions i experiments. (*Karl R. Popper, 1962*)

Però en l'actualitat hi ha un nou enfocament, la Recerca Acció Participativa (IAP). La qual no solament es queda a construir hipòtesi, sinó que des d'un principi aquest concepte està enfocat a la devolució o responsabilitat investigadora des dels centres d'estudi als grups socials.

En aquest capítol es veurà que és una recerca i la seua metodologia. També s'explicarà en què consisteix el concepte de IAP i la seua manera de treballar.

2.1 INVESTIGACIÓ I METODOLOGIA CIENTÍFICA

La paraula investigació prové del llatí dels termes *in* (en, cap a) i *vestigare* (trobar, indagar). Podem dir que el significat serà “esbrinar o descobrir alguna cosa”.

La investigació científica sorgeix a partir de la necessitat de l'ésser humà que té a trobar resposta als problemes que es presenten en la vida, amb l'objecte de resoldre'ls i transformar la realitat per satisfer les seues necessitats.

Al llarg dels temps varis pensadors han definit la investigació científica com:

"La investigació pot ser definida com una sèrie de mètodes per resoldre problemes les solucions dels quals necessiten ser obtingudes a través d'una sèrie d'operacions lògiques, prenent com a punt de partida dades objectives." (*Àries G., 1974:53*)

"La investigació científica és una recerca crítica, controlada i empírica de fenòmens naturals, guiada per la teoria i la hipòtesi sobre les suposades relacions entre aquests fenòmens." (*Kerlinger, 1993: 11*)

Al llarg de la Història de la Ciència han sorgit diversos corrents de pensament tals com l'Empirisme, el Materialisme Dialèctic, el Positivisme, la Fenomenologia i l'Estructuralisme, les quals han originat diferents rutes en la cerca del coneixement. No obstant això, i a causa de les diferents premisses que les sustenten, des de la segona meitat del segle XX tals corrents s'han polaritzat en dos enfocaments principals: l'enfocament quantitatiu i l'enfocament qualitatiu de la investigació.

- a) **L'enfocament quantitatiu** en les ciències socials s'origina en l'obra de Auguste Comte (1798-1857) i Emile Durkheim (1858-1917). Ells proposen que l'estudi sobre els fenòmens socials té que ser "científic"; és a dir, susceptible a l'aplicació del mateix mètode científic que s'utilitzava amb considerable èxit en les ciències naturals. Sostenien que totes les coses o fenòmens poden mesurar-se. A aquest corrent se li va cridar Positivisme.

La investigació quantitativa es centra fonamentalment en els aspectes observables i susceptibles de quantificació dels fenòmens o fets de la realitat, es serveix de proves estadístiques per a l'anàlisi de les dades.

- b) **L'enfocament qualitatiu** té el seu origen en un altre pioner de les ciències socials, Max Weber (1864-1920), qui introdueix el terme "verstehen" o "enteniment", reconeixent que a més de la descripció i mesurament de variables socials han de considerar-se els significats subjectius i l'enteniment del context on ocorre un fenomen. Weber proposa un mètode híbrid, amb eines com els tipus ideals, on

els estudis no siguen únicament de variables macrosocials, sinó d'instàncies individuals.

La recerca qualitativa s'orienta a l'estudi dels significats de les accions humanes i de la vida social. Mostra la informació sobre el pensament de les persones. La mostra analitzada participa activament en el procés d'investigació.

Com s'esmenta en el llibre (*Metodologia de la investigació, 1997*). La investigació científica és essencialment com qualsevol altre tipus de investigació, solament que més rigorosa i acuradament realitzada. Podem definir-la com un tipus de investigació "sistemàtica, controlada, empírica i crítica, de proposicions hipotètiques sobre les presumides relacions entre fenòmens naturals" (*kerlinger, 1975*). Aquests quatre conceptes dins de la definició volen dir;

- e) **"Sistemàtica i controlada"** vol dir que els fets no es deixen a la casualitat sinó que està ben estructurada la qual cosa si es deixen passos a realitzar, no s'obtindran resultats.
- f) **"Empírica"** significa que es basa en fenòmens observables de la realitat.
- g) **"Crítica"** vol dir que es jutja constantment de manera objectiva i s'eliminen els judicis de valor.

Un altra definició de la investigació és "La investigació és un procés que, mitjançant l'aplicació del mètode científic, procura obtenir informació rellevant i fidedigna, per entendre, verificar, corregir i aplicar el coneixement. "(*Tamayo,1994*)

Els científics utilitzen el mètode científic com una forma planificada de treballar. El mètode científic és un procés destinat a explicar fenòmens, establir relacions entre els fets i enunciar lleis que expliquen els fenòmens físics del món i permeten obtenir, amb aquests coneixements, aplicacions útils a l'home.

El mètode científic ha de basar-se en els principis de reproduïbilitat i falsabilitat, es regeix fonamentalment per uns passos que s'han de realitzar en ordre i sense saltar-se perquè sinó no s'arribarà a cap resultat fiable. Aquests passos son:

a) Observació

Consisteix a fixar l'atenció en alguna cosa, fet o fenomen de l'univers en què es desperti curiositat. Mitjançant l'observació es realitza una anàlisi sensorial en el qual la persona identifica realitats o successos del cosmos.

És convenient que l'observació siga detinguda, breu i nombrosa. Ja que d'ella depén en bona mesura l'èxit del procés.

b) Pregunta

Després de l'observació sorgeix en la persona una o més preguntes, a causa de la curiositat de l'observador. En aquest moment és quan s'ha de realitzar-se la pregunta la qual ha de ser adequada amb la realitat o el fenomen observat.

L'investigador ha de tenir en compte que pregunta fer-se, ja que hi ha preguntes sense resposta fàcil, com és preguntar-se el "per què". No obstant això, si la seua pregunta és un "Quin", un "Com", un "On", etc. L'investigador podrà aconseguir resultats finals fiables.

c) Hipòtesi

És l'explicació que se li dóna al fet o fenomen observat, és a dir, l'investigador una vegada realitzades les preguntes tractarà de donar una o més respostes lògiques. Aquestes solucions preliminars a un problema es denominen hipòtesi.

Les hipòtesis no tenen per què ser verdaderes o falses, per tant hauran de ser sotmeses a una comprovació (experimentació) una vegada sotmès a aquesta comprovació els resultats obtinguts determinaran si la hipòtesi és falsa o verdadera.

d) Experimentació

Les hipòtesis són sotmeses a proves sistemàtiques que consisteixen a experimentar, per verificar la validesa de les hipòtesis plantejades, descartant-les parcialment o totalment si cal.

L'experimentació pot realitzar-se de diverses maneres, però l'experimentació controlada és una característica pròpia del mètode científic.

"En experimentació controlada hem de tenir dos grups de prova: un subjecte anomenat grup de control o grup testimoni, i un altre anomenat grup experimental. El grup de control i el grup experimental, són sotmesos a les mateixes condicions, excloent la variable que s'ha triat per a l'estudi. El grup de control no és sotmès a la variable, només se sotmet al grup experimental." (*Biól. Nasif Nahle, 2007*)

Quan la hipòtesi es verifica, llavors es processa la declaració final, que en ciències es diu teoria.

e) Teoria

D'aquelles hipòtesis que no són descartades en la seua totalitat es fundaran teories.

"Teoria és una declaració parcial o totalment verdadera, verificada per mitjà de l'experimentació o de les evidències i que només és vàlida per a un temps i un lloc determinades." (*Biól. Nasif Nahle, 2007*)

Si es crea una teoria totalment verdadera en qualsevol lloc i en tot temps, llavors es considerés com a llei.

f) Llei

La llei és una teoria on és comprovable mitjançant experimentació en qualsevol temps i espai. No obstant això, una teoria és verdadera només per a un lloc i un temps donats.

Finalment, dir que existeixen nombrosos tipus de mètodes científics (empíric-analític, experimental, hipotètic deductiu, hermenèutic, dialèctic, sistèmic, sintètic, lògic, històric...). Si ben sempre existeixen variacions menors entre les diferents disciplines científiques, totes segueixen aquests passos bàsics.

2.2 LA INVESTIGACIÓ – ACCIÓ PARTICIPATIVA

Com ja s'ha esmentat anteriorment l'ésser humà al llarg de la història ha anat realitzant-se preguntes i obtenint resposta mitjançant la recerca. Però la investigació, com ocorre en moltes coses, ha anat evolucionant amb el pas del temps. Avui dia hi ha un nou concepte de investigació, el qual combina dos processos bàsics conèixer i actuar, implicant en tots dos processos a la població. De manera que resulta més senzill analitzar i comprendre la realitat que envolta a aquesta població. D'aquesta manera els permet planificar accions i mesures per transformar la seua realitat i millorar-la. Aquest nou mètode es denomina investigació - acció participativa (IAP).

És un procés el qual combina la teoria i la praxi, al tindre un enfocament participatiu possibilita l'aprenentatge, la presa de consciència crítica, l'ampliació de xarxes socials, les mobilitzacions col·lectives i la seua acció transformadora de la població.

En les IAP la recerca, l'acció i la participació estan combinades i connectades en cada projecte que es realitze en proporcions variables:

- a) **La investigació** és un procés metòdic, reflexiu, sistemàtic, que a força d'hipòtesi, experimentació i teories té com a finalitat estudiar algun aspecte de la realitat amb una expressa finalitat pràctica.
- b) **L'acció** no només és la finalitat última de la investigació, ja que aquest mètode no simplement es basa en la creació d'un document acadèmic sinó la mateixa realització de l'estudi és en si una forma d'intervenció que després servirà per a ser utilitzat en la realitat que envolta a la població implicada.
- c) **La participació** significa que en el procés estan involucrats no només els investigadors professionals, sinó que la població destinatària del projecte intervenen en les diferents etapes de la recerca. Aquests no són considerats com a simples objectes de investigació sinó com a subjectes actius que contribueixen a conèixer i transformar la seua pròpia realitat.

2.3 PRINCIPIS I ESTRUCTURA D'UNA IAP

La Investigació Participativa, representa una proposta metodològica per al canvi social. És una perspectiva científica i ideològica per promoure, recolzar i facilitar els processos de transformació, especialment en l'organització i les relacions (asimètriques) de poder entre grups i estructures socials.

A continuació es veuran els principis que tenen la IAP i la seua estructura.

2.3.1 PRINCIPIS D'UNA IAP

La Investigació - Acció Participativa és...

(Kemmis i McTaggart, 1988)

- Un enfocament per millorar les nostres pràctiques socials canviant-les i aprenent de les conseqüències del canvi.
- Contingent amb la participació autèntica, la qual comporta una espiral contínua que consta dels següents passos: planificar, actuar (implementar els plans), observar (sistemàticament), reflexionar i llavors tornar a planificar continuant amb l'espiral.
- Col·laborativa, aquells responsables de l'acció o de l'activitat estan involucrats a millorar-la. El grup que participa de la IAP és ampli, inclosos des d'aquells que estan directament involucrats fins a quants actors es vegem afectats per les pràctiques que s'estan duent a terme.
- Estableix comunitats autocrítiques de persones que participen i col·laboren en totes les fases del procés de recerca.
- Un procés sistemàtic d'aprenentatge orientat a la praxi (acció críticament informada i compromesa).
- Indueix a les persones a teoritzar sobre les seues pràctiques, tractant d'entendre les relacions entre circumstàncies, accions i conseqüències de les nostres pràctiques.
- Requereix sotmetre a prova les nostres pràctiques, idees i suposicions. Implica no només recopilar i registrar què està passant sinó també recopilar i analitzar els nostres propis judicis, reaccions i impressions entorn del que ocorre; així com els del grup.
- Un procés polític perquè implica a les persones a realitzar canvis que afectaren a uns altres.

- Requereix realitzar anàlisis crítiques de situacions institucionalment estructurades en les quals les persones que participen es troben immerses, com per exemple el lloc de treball. Aquest procés pot comportar conflictes entre les noves pràctiques que es proposen i les pràctiques que són acceptades per la institució en qüestió. No obstant això, realitzar anàlisis crítiques ajuda a l'acció política mitjançant.
 - a) La implicació de diferents actors en el procés de IAP i per tant l'anàlisi de les diferents pràctiques.
 - b) Treballant en un context institucional que pot ser transformat cap a processos més justs de presa de decisions i formes de treball més gratificants.
- Procedeix progressivament a canvis més amplis. Comença amb petits cicles de planificació, acció, observació i reflexió, avançant cap a problemes de més envergadura; la inicien petits grups de col·laboradors, expandint-se gradualment a un nombre major de persones.

2.3.2 ESTRUCTURA D'UNA IAP

En la IAP se segueixen bàsicament quatre fases, encara que no sempre es diferencien nítidament unes d'unes altres, poden variar segons l'escenari.

(Joel Martí, 2001)

- En primer lloc, la delimitació d'uns objectius a treballar que responen a la detecció de determinats símptomes (per exemple, dèficits d'infraestructures, problemes d'exclusió social, etc.).
- A aquesta etapa de concreció li segueixen unes altres de "obertura" a tots els punts de vista existents entorn de la problemàtica i objectius definits: es tracta d'elaborar un diagnòstic i recollir possibles propostes que surten de la mateixa praxi participativa i que puguen servir de base per al seu debat i negociació entre tots els sectors socials implicats.
- Aquesta negociació és la que dona lloc a una última etapa, de "tancament", en la qual les propostes que concreten en línies d'actuació i en la qual els sectors implicats assumeixen un paper protagonista en el desenvolupament del procés.
- L'engegada d'aquestes actuacions obri un nou cicle en el qual es detectaran nous símptomes i problemàtiques, i en el qual caldrà definir nous objectius a abordar.

CAPÍTOL 3

TIPUS DE GESTIÓ DELS SERVEIS

Des que les polítiques neoliberals van començar a privatitzar la gestió dels serveis públics, podem observar com hi ha dos mètodes principals de gestió d'aquests serveis. Després d'aquests anys de convivència de les dues fórmules de gestió, observem grans diferències entre el fet de procedir de les gestions. Aquestes diferències vénen donades per les diferents característiques que té cada gestió en la forma de realitzar els seus quefers.

En aquest punt veurem dos blocs, el primer bloc parla sobre les principals característiques que tenen la gestió pública i la privada, mentre que el segon bloc parla sobre els distints models que hi ha.

3.1 GESTIÓ DELS SERVEIS

D'una banda la gestió pública gestionada principalment per les administracions públiques o per empreses de caràcter públic, i d'altra banda coexisteix la gestió privada la qual la realitzen empreses de caràcter privat.

3.1.1 GESTIÓ PÚBLICA

La gestió pública està subjectada als objectius dels serveis, la seva finalitat és realitzar polítiques al servei dels ciutadans de qualitat i més eficients que siguin satisfactòries a la majoria.

La gestió pública es caracteritza principalment per:

- Ser una gestió **no Lucrativa**, això vol dir que la gestió no va encaminada per a l'obtenció de beneficis, sinó que el seu objectiu és el mateix servei. Pel que es reinverteixen els excedents, que obtinguin en l'exercici, en més formació i millora en el servei.
- Ser una gestió **transparent**, en altres paraules que tota la informació d'aquesta gestió estarà a l'abast de totes les persones o grups socials, els quals són els legítims propietaris, ja que els serveis públics són del poble i per al poble. Pel que es farà circular la informació als seus legítims propietaris per facilitar el coneixement del servei el que portarà a l'apoderament del servei, en altres paraules amb aquesta gestió se li donarà la possessió de la informació a les persones o grups socials.
- I per últim ser una gestió **participativa**, és a dir que no solament l'administració pública siga la responsable de la gestió del servei sinó que també prenga part d'aquesta gestió els legítims propietaris del servei. Pel que existirà corresponsabilitat fent que la responsabilitat siga compartida amb aquest grup. Cosa que portarà a una presa de decisions més òptimes per a la comunitat i el mitjà.

3.1.2 GESTIÓ PRIVADA

La gestió privada es pot donar tant en empreses privades com en públiques, té com a objectiu l'eficiència en l'obtenció de recursos i guanys mitjançant la venda de béns o prestacions de serveis.

La gestió privada es caracteritza principalment per:

- Ser una gestió **lucrativa**, això vol dir que el seu principal objectiu és l'obtenció de beneficis. Per tant s'apropiarà de les plusvàlues del treball i de les necessitats socials.
- Ser una gestió **opaca**, és a dir que la informació no està a l'abast de tots els legítims propietaris, ja que la informació primordial del servei únicament la coneix l'empresa privada encarregada de la gestió o es camufla entre munts d'informació irrellevant, això causa un desconeixement o ignorància de la situació real del servei.
- I per últim ser una gestió **elitista**, dit d'altra manera que busca el consentiment dels legítims propietaris perquè un grup reduït de persones duga la gestió del servei, limitant la participació pública en la gestió. Aquesta limitació de la participació es persegueix per aconseguir assegurar-se que no s'interfereixi en els interessos privats.

Vistes les característiques principals dels dos mètodes de gestió hem de saber que dins d'aquestes gestions hi ha diferents models de com gestionar aquests serveis.

3.2 MODELS GESTIÓ DELS SERVEIS

Dins de la gestió pública podem observar que existeixen dos models de gestió dels serveis. En primer lloc un model d'entitat pública amb criteri de gestió pública, i en segon lloc un model d'entitat comunitària amb criteri de gestió pública.

D'altra banda dins de la gestió privada podem observar que existeixen dos models de gestió dels serveis. En primer lloc un model d'entitat privada amb criteri d'entitat privada i en segon lloc un model d'entitat pública amb criteri de gestió privada.

Seguidament és parla sobre els models de gestió de serveis.

Començarem parlant dels models de gestió pública

3.2.1 MODEL D'ENTITAT PÚBLICA AMB CRITERI DE GESTIÓ PÚBLICA

Són entitats de caràcter públic i es regeixen per les característiques de la gestió pública, creats per a la realització d'activitats prestacionals, la gestió de serveis o la producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació.

A continuació veurem les característiques que aquest model ostenta:

a) Transparència

Com hem esmentat anteriorment, tota la informació d'aquesta gestió estarà a l'abast dels legítims propietaris.

Per aconseguir aquesta transparència la gestió haurà de realitzar publicacions periòdiques i accés lliure de:

- Balanç de Pèrdues i Guanys
- Rendiment de la xarxa
- Estat de les inversions
- Anàltiques de qualitat
- Planificació estratègica

L'entitat haurà de ser gestionada mitjançant un consell d'administració format com a mínim per:

- Representants de tots els grups polítics
- Membres dels diversos fòrums municipals de participació
- Representants de les entitats locals

- Accés lliure de qualsevol ciutadà

b) Participació ciutadana

Com hem esmentat anteriorment, no solament l'administració pública siga la responsable de la gestió del servei sinó que també prenguin part d'aquesta gestió els legítims propietaris del servei.

Per aconseguir aquesta participació ciutadana la gestió haurà de prendre les decisions estratègiques participativament amb tots els actors del servei:

- Usuaris
- Treballadors
- Responsables polítics

Cal tenir en compte que l'àmbit territorial d'actuació estarà delimitat al municipi on és l'entitat i on té la base participativa.

c) Responsabilitat social

L'administració pública aura de vetllar pels interessos de la societat.

Per aconseguir aquesta responsabilitat social la gestió haurà de garantir la prestació del dret universal d'accés als serveis. Una altra acció que haurà de realitzar la gestió serà reinvertint els beneficis en el propi servei o en estalvi per als usuaris.

Es procedirà a una socialització del coneixement mitjançant compartir l'experiència de la gestió amb altres experiències de gestió pública.

Finalment també dins de la responsabilitat social està la laboral que s'aconseguirà mitjançant:

- Formació contínua dels treballadors
- Gestió cooperativa
- Convenis Col·lectius dignes

d) Responsabilitat ambiental

La gestió haurà de vigilar per la conservació del medi ambient i per una gestió sostenible.

Per a això la gestió pública realitzarà una prestació de servei dins dels marges de sostenibilitat d'una anàlisi multicriterial:

- Assegurant la renovabilitat dels recursos
- Assegurant la conservació del mitjà
- Aportant salut

- Adaptant-se al pic del petroli

Veiem que en tractar-se d'una entitat de caràcter de gestió pública haurà de tenir les característiques anteriorment numerades en el tipus de gestió pública entre unes altres.

3.2.2 MODEL D'ENTITAT COMUNITÀRIA AMB CRITERI DE GESTIÓ PÚBLICA

Formalment privada, però la propietat estarà repartida entre tots els usuaris i es regeixen per les característiques de la gestió pública, com ara una cooperativa de consumidors.

La cooperativa de consumidors és una societat de persones que el seu objectiu és realitzar una activitat econòmica que tingui per objecte el subministrament de béns o serveis per a consum o ús dels seus socis i dels qui amb ells convisquin habitualment.

A través de la cooperativa, els consumidors i usuaris satisfan les seves necessitats buscant millors condicions d'informació, qualitat i preu, garantint la transparència informativa i econòmica de la gestió.

La cooperativa de consumidors respon a iniciatives col·lectives encaminades a resoldre necessitats comunes del consumidor o usuari final.

A continuació veurem les característiques que aquest model presenta:

a) Transparència

Com s'ha citat anteriorment, tota la informació d'aquesta gestió estarà a l'abast dels legítims propietaris.

Per aconseguir aquesta transparència la gestió haurà de realitzar publicacions periòdiques i accés lliure de:

- Balanç de Pèrdues i Guanys
- Rendiment de la xarxa
- Estat de les inversions
- Analítiques de qualitat
- Planificació estratègica

la cooperativa haurà de ser gestionada mitjançant un consell rector obert a:

- Tots els usuaris
- Socis de la cooperativa

- Tècnics municipals
- Polítics municipals

b) Participació ciutadana

Com s'ha esmentat anteriorment, no solament l'administració pública siga la responsable de la gestió del servei sinó que també prenguin part d'aquesta gestió els legítims propietaris del servei.

Per aconseguir aquesta participació ciutadana la gestió haurà de prendre les decisions estratègiques participativament amb tots els actors del servei:

- Usuaris
- Treballadors
- Responsables polítics

Cal tenir en compte que l'àmbit territorial d'actuació estarà delimitat al municipi en què és l'entitat i on té la base participativa.

c) Responsabilitat social

La cooperativa haurà de vetllar pels interessos de la societat. De la mateixa forma que la Administració pública.

d) Responsabilitat ambiental

La gestió cooperativa haurà de vigilar per la conservació del medi ambient i per una gestió sostenible seguint els mateixos passos que el model d'entitat pública amb criteri de gestió pública.

Observem que en tractar-se d'una cooperativa de caràcter de gestió pública té principalment les característiques anteriorment enumerades en el model d'entitat pública amb la distinció del govern de la societat.

3.2.3 MODEL D'ENTITAT PÚBLICA AMB CRITERI DE GESTIÓ PRIVADA

Es considera Empresa Pública qualsevol Societat Mercantil participada majoritàriament per una Entitat Local. Aquesta participació majoritària (directa o indirecta) pot ser:

- Igual al 100% del Capital Social.
- Major del 50% del Capital Social.

Dins d'aquestes últimes la resta del Capital Social pot ser totalment privat o part privat i part públic. En tots els casos aquestes últimes participacions individuals són sempre inferiors al 50%.

Formalment són públiques però segueixen criteris de gestió privada per afavorir els interessos dels partits del govern local i no dels interessos locals de la població.

A continuació veurem les característiques que aquest model mostra:

a) Lucrativa

Com s'ha esmentat anteriorment el seu principal objectiu és l'obtenció de beneficis. La gestió vetlla pels seus interessos, això és vora per la seva forma d'actuar, ja que realitza finançament d'inversions no relacionades amb els serveis d'encarregats.

La gestió fa un salt fora del municipi actuant com una empresa privada pel que la gestió no vetllés pel servei sinó per la societat mercantil.

b) Elitista

La gestió busca el consentiment dels legítims propietaris perquè un grup reduït de persones porte la gestió del servei, limitant la participació pública en la gestió.

La societat mercantil haurà de ser gestionada mitjançant un consell d'administració limitat als membres del govern municipal i els socis privats.

c) Sense responsabilitat social

La societat mercantil haurà de vetllar pels interessos de la societat. Però per contra solament mira pels seus propis interessos així doncs és veu com aplica talls en els serveis a usuaris domèstics amb dificultats econòmiques, incomplint així la responsabilitat per vetllar pels interessos de la societat.

Es contempla com les societats mercantils solament vetllen pels seus interessos sent gestionades en mans privades, ja que el seu objectiu és el lucrar-se mitjançant la prestació de serveis públics.

3.2.4 MODEL D'ENTITAT PRIVADA AMB CRITERI D'ENTITAT PRIVADA

Finalment, Societats Mercantils amb una participació superior o igual al 50% de capital privat i algun accionista públic local, és a dir, aquelles Societats privades en les quals existeix, en major o menor grau, participació Pública Local.

En comptar amb una participació privada de més del 50% de la societat mercantil, aquesta tindrà les característiques que posseeixen tots els ens privats.

Seguidament veurem les característiques que aquest model mostra:

a) Lucrativa

Les societats mercantils ja hem citat anteriorment que el seu principal objectiu és l'obtenció de beneficis. La gestió vetlla pels seus interessos mitjançant finalitats econòmiques les quals es divideixen en externes i internes:

- **Finalitat econòmica externa**, és la producció de béns o serveis per satisfer necessitats de la societat.
- **Finalitat econòmica interna**, és la generació de beneficis per gratificar als integrants de l'empresa. A uns en forma de dividends i a uns altres en forma de sous, salaris i prestacions. Aquesta finalitat inclou obrir oportunitats d'inversió per a inversors i d'ocupació per a treballadors.

b) Elitista

La gestió busca el consentiment dels legítims propietaris perquè un grup reduït de persones porti la gestió del servei, limitant la participació pública en la gestió.

La societat mercantil haurà de ser gestionada mitjançant un consell d'administració format pels socis privats.

c) Responsabilitat social

La societat mercantil haurà de vetllar pels interessos de la societat mitjançant finalitats socials les quals es divideixen en externes i internes:

- **Finalitat social externa**, la gestió contribuirà al ple desenvolupament de la societat, tractant que en el seu acompliment econòmic no solament no es vulnerin els valors socials i personals fonamentals, sinó que en tant que siga possible es promoguin. Però per contra veiem com aplica talls dels serveis a usuaris domèstics amb dificultats econòmiques, no vetllant per els interessos dels usuaris.
- **Finalitat social interna**, la gestió contribuirà, en el si de l'empresa, al ple desenvolupament dels seus integrants, tractant de no vulnear valors humans fonamentals, sinó també promovent-los. Però per contra els beneficis no es reinverteixen en formació, salaris dignes...

Es veu com les societats mercantils solament vetllen pels seus interessos sent gestionades en mans privades, ja que el seu objectiu és lucrar-se mitjançant la prestació de serveis públics.

CAPÍTOL 4

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL DE LA GESTIÓ DE L'AIGUA

Després d'uns anys en els quals la privatització i la subcontractació han estat els processos dominants en els serveis públics, resulta cada vegada més evident que la tendència comença a canviar sent cada vegada més els municipis que opten per recuperar la gestió dels seus serveis.

La societat s'ha donat conte que la gestió no ha aportat cap benefici, i des de fa uns anys hi ha indicis que suggereixen una reducció de la intervenció dels particulars i del mercat en la prestació dels serveis públics, a favor d'un augment del sector públic.

En el següent capítol es parlarà de la situació que parteix la tendència de ser una gestió pública i finalment es veurà quals són les conseqüències de la gestió pública en diferents ciutats.

4.1 TENDÈNCIA DE REMUNICIPALITZACIÓ DELS SERVEIS

4.1.1 SITUACIÓ PRÈVIA

Des de la dècada dels 80 s'ha començat a l'eliminació de la prestació directa, per part de les administracions públiques, de serveis del sector públic per diferents maneres de privatització, ja fora per la venda de les companyies públiques a mans privades, com ha succeït amb les empreses energètiques, o mitjançant la subcontractació dels diversos serveis municipals a empreses privades com ha passat amb la gestió d'aigua, residus o neteja.

Des dels anys 80 gradualment s'ha anat implantant, tant en la política com en l'economia, un enfocament neoliberal sobre la base de, privatitzar la gestió dels serveis públics serà beneficiós per a la societat. Ja que aquesta gestió serà més eficient i eficaç que una gestió pública, solucionant així qualsevol problema. “Les privatitzacions són un instrument essencial de les polítiques neoliberals, bé amb la venda d'operacions del sector públic, bé amb la subcontractació, ja que expandeixen el mercat i, al mateix temps, redueixen el paper del govern. (PSIRU, 2012)

A Europa després de les directives establides, en matèria de contractació, en 1993 i diverses decisions del Tribunal de Justícia Europeu veiem com s'estimula practicar la cessió de la gestió dels serveis públics a les empreses privades. Al mateix temps, s'han dictat directives orientades a la liberalització de l'electricitat, el gas i altres xarxes de serveis el que ha suposat un descens de companyies dins del sector públic passant aquestes al sector privat creant-se així grans multinacionals per controlar aquests serveis. Totes aquestes directives es recolzen amb la crisi econòmica-financera la qual cosa ha servit com excusa per realitzar majors ajustos fiscals i retallades als països membres de la UE. Sent els països més afectats per la crisi els dependents de la UE/FMI/BCE, amb un programa orientat a la privatització dels serveis com a objectius.

4.1.2 ÚLTIMES TENDÈNCIES

Després de molts anys, quan la privatització, la subcontractació i la externalitzacions han estat les tendències dominants a través dels serveis públics, ara hi ha cada vegada més proves, sobretot en el sector municipal, inclòs l'aigua i l'energia, de les tendències en la direcció oposada.

A Europa es veu clarament aquesta tendència de revertir la gestió a les mans de les administracions públiques, especialment a França i Hongria. Les raons per les quals s'està reprenent la gestió dels serveis a les mans de les administracions públiques són la

mala gestió privada, els abundants costos i l'expiració dels contractes amb les companyies privades.

En electricitat la recuperació del servei es dona principalment a Alemanya, per les mateixes raons de mal servei, costos alts; per tenir més control i per finalització de contractes anteriors. En transport públic es recuperen serveis especialment a Gran Bretanya i França. Quant a la gestió dels residus són també Alemanya i França els països que lideren la recuperació. I una de les raons és la implantació de serveis d'incineració intermunicipals, a més de millorar la gestió. I en neteja es recupera la gestió especialment en el Regne Unit i a Alemanya on, entre altres raons esgrimeix la creació d'ocupació (*Tomeu Ferrer, 2014*)

Cal destacar la tendència de recuperar a tot el món la gestió de l'aigua a les mans de les entitats públiques, això se sap per l'informe realitzat pel Transnacional Institute, format per quatre organitzacions.

(Satoko Kishimoto, Emanuele Lobina and Olivier Petitjean, 2015)

L'informe revela que, al llarg dels últims 15 anys, Entre març de 2000 i març de 2015, els investigadors han trobat:

- 235 casos de remunicipalització de l'aigua en 37 països, que afecten a més de 100 milions de persones.
- Nombre de casos es va duplicar en el període 2010-2015 en comparació de 2000-2010.
- Els casos es concentren als països d'ingressos alts, amb 184 remunicipalització en comparació de 51 als països d'ingressos baixos i mitjans.
- La gran majoria ha tingut lloc en dos països: França (94 casos) i els EUA (58 casos).
- Operadors públics d'aigua estan unint forces dins i entre els països per facilitar el procés de remunicipalització.

Quant a Espanya encara que hi ha pressions de la UE/FMI/BCE, ja que és un país dependent d'aquestes institucions. S'observa que també existeix aquesta tendència de municipalitzar els serveis públics per les mateixes raons que es manifesten a Europa.

Això es pot observar en l'informe de fiscalització del sector públic local del tribunal de comptes on es troben les diferents dades de percentatge dels diferents tipus de gestió als ajuntaments.

- a) Quant al **servei d'enllumenat públic** la forma de prestació del servei majoritàriament es realitza en gestió directa de les administracions amb un 82% dels municipis, mentre que pel 15% es realitza mitjançant gestió privada per concessió o per concert.

Cal recalcar d'aquest servei que el 90% dels municipis més petits van optar per la prestació amb els seus propis mitjans.

- b)** Mentre que el **servei de neteja viària** més del 80% dels municipis van prestar el servei mitjançant gestió directa, d'altra banda el 14% de la gestió del servei es realitza de manera privada per concessió o concert.

Cal matisar que la gestió privada es realitza majoritàriament en municipis de 5.001 a 20.0000 habitants, per contra els municipis de 1 a 1.000 habitants opten per la gestió directa amb els seus propis mitjans.

- c)** Finalment el **servei de recollida de residus sòlids urbans** en aproximadament el 50% dels ajuntaments la prestació de serveis es realitza a través de mancomunitats o consorcis, mentre que els ajuntaments que opten per realitzar-ho mitjançant els seus propis mitjans són el 14%. D'altra banda el 22% d'aquesta prestació de servei es fa de manera privada per concessió o concert.

Es destaca que el 46% dels municipis de 5.001 a 20.000 habitants opten per la gestió privada, mentre que el 60% dels municipis de 1 a 1.000 habitants opten per una pública mitjançant mancomunitats o consorcis.

S'aprecia que en aquests serveis existeixen grans percentatges de gestió pública però el servei que està ara en el punt de mira, com en la resta del món, de les administracions locals és la gestió d'aigües en la qual existeix un gran percentatge de gestió privatitzada amb un 36% dels ajuntaments.

- d)** En la **gestió del servei de proveïment domiciliari d'aigua potable** solament el 48% dels ajuntaments la prestació de serveis es va realitzar mitjançant gestió directa, d'ells en el 99% es presten el servei pels mitjans propis de l'ajuntament mentre que la resta es gestiona per una societat mercantil pública o per un organisme autònom de l'administració pública.

D'altra banda el 36% dels casos la gestió és privada i en un 11% la prestació de serveis va ser mitjançant l'associació dels municipis ja fora mitjançant una mancomunitat o un consorci.

Els municipis de 5.001 a 20.000 habitants amb un 64% d'aquests son els que opten com a forma de prestació del servei mitjançant contractació externa. Per contra en els municipis de 1 a 1.000 habitants s'opta per la gestió directa amb un 61% d'aquests municipis optant per aquesta gestió.

4.2 CONSEQÜÈNCIES DE LA GESTIÓ PÚBLICA

Les conseqüències de la gestió pública principalment és un servei millor amb uns costos menors que en la gestió privada.

Això es veu amb els casos de tot el món i a Espanya de municipis que opten per la gestió directa dels serveis, com el cas de Mislata que en 2015 el govern local va encarregar a l'empresa pública Nemasa la gestió del servei de recollida i transport dels residus sòlids urbans. La presa de la gestió li suposarà un estalvi anual de 434.618 € i a més una millora del servei amb major freqüència de recollida i horaris.

Un altre cas d'esment és el de la capital de la ribera baixa on les empreses privades havien portat que no fossin profitosos els serveis de piscina municipal (a punt de ser tancada per un informe tècnic que advertia dels balanços negatius) i l'escola municipal infantil (on Abalat de la Ribera havia presentat la seua renúncia per falta de rendibilitat), reprenent la gestió dels serveis per part de l'administració pública, asseguren que després de la remunicipalització es va generar uns 40.000 € anuals i un estalvi de 12.000 € anuals.

Nou cas s'observa en Alaquas, que es va crear en 2013 una societat pública per assumir l'oferta educativa, escoleta i ludoteques, i les instal·lacions esportives del municipi. Es posa de manifest en el primer balanç d'un estalvi de 200.000 € a més d'haver millorat el servei.

No solament estan aquests municipis que han optat per la recuperació dels serveis hi ha molts més per tot el territori nacional. A Cabrils (Barcelona) s'ha decidit remunicipalitzar servei de parcs i jardins i el de neteja viària. En Vidreres (Girona) es va recuperar el servei de recollida d'escombraries, León va apostar per municipalitzar els serveis de neteja i recollida d'escombraries en el 201.

Finalment, la remunicipalització del servei de proveïment domiciliari d'aigua potable és també un fet. A Espanya existeixen casos com els de Torrelavega (segon nucli més important de Cantàbria), Ermua (Biscaia), Arteixo (Coruña), Manacor (Mallorca), Medina Sidonia (Cadis), Arenys de Munt (Barcelona), Lucena (Còrdova) o els 22 pobles de la província de Sevilla agrupats en Aigües del Huesna (es pot dir que aquests pobles van ser els pioners a recuperar la gestió de l'aigua a Espanya), “sempre amb un servei millor i amb la prioritat de l'accessibilitat de l'aigua a tots els ciutadans i ciutadanes”. (Luis Babiano, 2014)

La tendència que s'observa és la de reprendre la gestió per part de les administracions de tots els serveis municipals, tenint avantatges en gestionar-ho públicament. Aquest estudi es centra en la recuperació del servei de proveïment d'aigua potable, que per arribar a la gestió per part de les administracions públiques, hi ha que recórrer un llarg

camí que s'arriba al final per diverses sendes, com es veurà seguidament en diversos exemples municipis que han aconseguit aquesta meta de la gestió pública d'aquest servei.

4.2.1 CAS CÓRDOBA

El primer cas que s'estudia en aquest treball, és el de Còrdova. Cal destacar que aquest municipi és un dels primers a Espanya en no delegar la gestió de l'aigua al sector privat i un dels pocs de grans ciutats en no privatitzar l'aigua en l'auge del neoliberalisme. Però no obstant ha tingut una evolució en la gestió i s'aprecia com el servei de l'aigua ha anat millorant al llarg dels anys.

L'exemple de la gestió del servei de proveïment domiciliari d'aigua potable de la ciutat de Còrdova, mitjançant una empresa pública participativa, demostra que existeixen des de la gestió pública mecanismes capaços d'oferir un servei de major qualitat (La qualitat de la gestió atorga a Còrdova una millor posició a l'hora de competir per fons de la Unió Europea. *(Belén Balanyá, Brid Brennan, Olivier Hoedeman, Satoko Kishimoto and Philipp Terhorst, 2005)* que des de la gestió privada. També es demostra que aquests serveis no solament són de major qualitat, sinó que també amb un cost més barat pel que les tarifes per als ciutadans són més raonables. D'altra banda aquesta gestió permet condicions laborals millors que les empreses privades.

No obstant la ciutat de Còrdova s'ha trobat amb alguns obstacles per a la continuació de la gestió pels seus propis mitjans, entre els quals es podria nomenar la generalització dels processos de privatització i la pressió de les empreses privades del sector. Però això no ha estat suficient per a què la ciutat no continuï amb la gestió.

Còrdova és una ciutat amb més de 20 segles d'història pel que l'han declarat Patrimoni Històric i Cultural de la Humanitat. Això comporta al desenvolupament de nous sistemes de subministrament i de sanejament. Ha de dur-se a terme de manera especial i amb una major rapidesa sense alterar l'entorn urbà el qual està protegit.

Els principals successos que s'han produït de l'aigua a Còrdova al llarg de la història són els següents.

En 1891 es funda l'empresa Aigües Potables de Còrdova i s'elabora el primer projecte de proveïment d'aigua a la ciutat.

L'any 1938 va suposar un avanç important, ja que és municipalitza el servei d'aigües de Còrdova, per la qual cosa el servei es torna un servei municipal.

En 1969, comença a donar servei l'Estació de Vila Blava, destinada al tractament i potabilització de l'aigua, i s'aborda un creixement de l'embassament del Guadalmellato,

ja existent, principal font de proveïment de la ciutat. S'augmenta i millora la xarxa de proveïment, s'assumeix la gestió de la xarxa de clavegueram, fins a eixe moment de gestió municipal, s'amplia i millora l'Estació de Vila Blava. Aquest mateix any es produeix la transformació del servei d'aigües en empresa pública creant EMACSA, amb el que Còrdova es converteix en un dels primers municipis a Espanya que compta amb una organització autònoma per a la gestió de l'aigua. Gràcies a la creació d'una empresa pública la ciutat va obtenir suficient capacitat per resoldre grans reptes com el de renovació i modernització dels serveis, i també permetrà posteriorment desenvolupaments de participació i transparència cap als ciutadans.

Després de les primeres eleccions democràtiques en 1979, s'introdueix un model participatiu en el funcionament de EMACSA, pel qual els representants ciutadans, sindicats i partits polítics de l'oposició participessin en la presa de decisions de l'entitat. Aquesta participació, que s'ha consolidat al llarg dels anys, ha estat clau per garantir una gestió eficient des del punt de vista econòmic, social i mediambiental. (*Belén Balanyá, Brid Brennan, Olivier Hoedeman, Satoko Kishimoto and Philipp Terhorst, 2005*)

Es fa un pas important en 1991 en entrar en funcionament l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals de l'Oreneta, essencial per al sanejament de la ciutat. Les transformacions continuen fins als nostres dies: la ciutat compta amb un cicle integral de l'aigua, la informàtica és el suport essencial en els procediments de treball, les inversions es tradueixen en modernes instal·lacions i es potencia el Servei d'Atenció al Client. Gràcies a això, en l'actualitat, el sanejament i la depuració cobreixen al 100% de la població.

Finalment l'any 2000, es va construir un nou laboratori de control de qualitat que ha permès realitzar en les seves dependències totes les anàlisis i controls exigits en les normatives europees.

A partir de 1980, l'empresa pública EMACSA ha realitzat un procés de modernització el qual ha permès millorar la qualitat del servei prestat adaptant-se a les noves demandes socials i mediambientals, sent una de les empreses amb major prestigi en el sector de l'aigua en gairebé tota Europa.

Aquestes millores li han aportat als ciutadans certs avantatges en el servei de proveïment domiciliari d'aigua potable:

- a) En primer lloc podem veure la millora del funcionament de l'empresa en la garantia de subministrament d'aigua potable, en el servei als usuaris, ja que existeix un baix nombre de reclamacions realitzades (0.009 de reclamacions connexió/any). També s'aprecia una millora en labor de temes mediambientals com es pot observar en introduir en 2003 del Sistema de Gestió Mediambiental segons la norma UNE-EN-ISO 14001.

- b)** En segon lloc per evitar problemes de subministrament en èpoques de sequera, es van millorar i van ampliar les infraestructures de captació i emmagatzematge, la qual cosa va permetre en 1995 després d'una gran sequera que es va produir a Andalusia el municipi de Còrdova va ser l'única ciutat de tot el territori sense restriccions d'aigua.
- c)** En tercer lloc després d'una sèrie de campanyes d'instal·lacions de comptadors i de disminució de perdudes a la xarxa de proveïment, s'ha aconseguit en l'actualitat que hi haja instal·lades el 100% de les connexions de la xarxa i que es redueixi les perdudes del sistema a un 15% i disminuir la dotació d'aigua potable fins a arribar als actuals 250 l/h/dia.
- d)** Finalment amb la posada en marxa de l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals de l'Oreneta, essencial per al sanejament de la ciutat. Gràcies a això en l'actualitat, el sanejament i la depuració cobreixen al 100% de la població.

L'èxit d'aquesta iniciativa possiblement s'ha donat per la força que ha tingut i té el moviment associatiu en el municipi de Còrdova i per la importància que li ha prestat el govern local de la ciutat en les seves polítiques de defensa dels drets cívics i la participació dels ciutadans

4.2.2 CAS ARENYS DE MUNT

No solament les grans ciutats opten per la gestió directa dels serveis municipals. Podrem pensar que els municipis petits a tenir menys recursos opten per una delegació a mans privades del servei, però per contra els municipis petits com hem esmentat en el punt anterior són els municipis que opten per la gestió pública i Arenys de Munt és un dels exemples pel qual l'administració local decideix la recuperació de la gestió del servei de proveïment de l'aigua.

En 1999 es va optar en el municipi per la privatització de l'aigua a càrrec de l'empresa francesa Societat Regional de Proveïment d'Aigües S.A (SOREA) una filial de la multinacional francesa SUEZ una de les primeres potències que gestiona l'aigua a tot el món.

El contracte amb aquesta filial finalitzava en el 2010, durant els debats polítics al govern local decideix l'ajuntament recuperar la gestió de l'aigua no renovant la concessió de contracte amb l'empresa SOREA.

La proposta de l'alcaldia va ser la constitució d'una societat mixta, el 51% gestionada per l'empresa pública GUSAM i el 49% a les mans d'una empresa privada convertint així la gestió de l'aigua en una font de finançament per al municipi. D'aquesta manera pretenia l'ajuntament pagar l'amortització pendent que demanava l'empresa SOREA i el

cobrament del cànon concessional de la part de l'empresa privada sanejant els comptes de les arques municipals.

Però l'empresa SOREA va fer tot el possible perquè no es restituís la gestió per part de l'ajuntament.

- Durant els debats polítics va interposar un parell de recursos contenciosos administratius per intimidar als i els regidors de l'Ajuntament exigint la liquidació de les inversions no amortitzades així com una indemnització per danys i perjudicis pel lucre cessant.
- La transferència d'informació a l'ajuntament va ser de manera opaca, a tals punts que la informació passada estava encriptat i il·legible. Aquesta informació no era sols fonamental per reprendre la gestió sinó que també era rellevant per al plet imposat per SOREA.
- L'ajuntament contractaria als treballadors que estaven en l'empresa SOREA però sense mantenir l'antiguitat dels contractes llevat que això li suposaria un gran desequilibri salarial dins de l'empresa GUSAM. Pel que SOREA incito als treballadors que presentessin una querella contra l'ajuntament.
- Finalment cal afegir a tots aquestes maniobres perquè no és municipalitzarà la gestió. En l'última factura emesa per SOREA va generar una facturació errònia la qual cosa va suposar un desquadrament de milers d'euros, cosa que va dur a una forta tensió social.

No obstant això encara amb aquestes accions dirigides per l'empresa SOREA a l'octubre del 2011 es va crear la divisió d'Aigües d'Arenys, dins de GUSAM i se li va atorgar la gestió del servei com es va proposar des de l'alcaldia. A més s'acorda integrar-se dins del Consorci per a la Gestió Integral de L'Aigua de Catalunya (CONGIAC) que va assessorar en tot moment al municipi en les gestions per a la recuperació del servei a les mans de l'ajuntament.

Una vegada presa la gestió no va ser fàcil durant el primer any engegar la gestió, ja que l'empresa municipal contava amb una plantilla nova la qual havia d'aprendre el funcionament des de zero. La institució pública regional CONGIAC (Consorci de Gestió Integral d'Aigües de Catalunya) va exercir un paper clau en proporcionar formació, oferir el seu laboratori de control de qualitat i permetre compres agregades d'electricitat.

Aquesta relació públic-públic va ajudar a millorar la prestació del servei la contribuint als ciutadans certs avantatges:

- En els primers mesos va ser quan es va conèixer el rendiment de la xarxa, que en aqueix moment era del 57% mentre que en el contracte establia que havia de ser del 75%. Al cap del temps es va aplegar gràcies a la nova gestió al 67%.
- També es va trobar costos desmesurats davant els serveis i subcontractacions externalitzades que eren gestionades per SOREA, per exemple, ampliacions de xarxes en el municipi que s'estimen en 220.000 € eren pressupostats per SOREA en més de 800.000 €. Després de la nova gestió els preus que es van aconseguir van ser 4 vegades més econòmics.
- S'adopta una tarifa que introdueix un descompte en els primers 100 litres per persona i dia. A més es van adoptar polítiques socials que redueix el cost del rebut a les famílies amb ingressos inferiors al salari mínim interprofessional arribant fins i tot a ser el servei vital d'aigua, per a les famílies més desfavorides, gratuït. Fins i tot amb aquestes mesures la facturació dels habitants del municipi era un 31% més econòmica que la resta de Catalunya.

El triomf d'aquesta remunicipalització ha estat gràcies a dos factors, el primer és a l'assessorament per part de CONGIAC i a la relació públic-públic d'aquesta amb GUSAM i perquè l'ajuntament d'Arenys de Munt ha assumit que l'aigua és un ben comú i per tant deu ser gestionat per l'administració pública per al poble.

4.2.3 CAS PARIS

Un referent de la remunicipalització en la gestió de l'aigua a escala mundial ho presenta la ciutat de Paris, una ciutat densament poblada, que compta aproximadament amb 2 milions de persones. No és tasca fàcil gestionar tan gran població però amb esforç Paris ha aconseguit no solament el fet de gestionar sinó millorar el servei de proveïment d'aigües potables de la ciutat.

Els sistemes d'aigua del municipi eren gestionats fins a l'any 1984 pels mitjans propis de l'ajuntament amb la considerable excepció del cobrament de les tarifes, que des de l'any 1860 s'encarregava de realitzar-ho l'empresa privada Veolia, per aquell temps anomenada, Compagnie Générale donis Eaux.

La xarxa de subministrament de l'aigua va tindre alts i baixos fins a la decisió d'externalitzar i per tant privatitzar la gestió de l'aigua. Després de les II Guerra Mundial, en ser Paris una de les ciutats involucrades com a tantes altres en aquesta guerra, les pèrdues d'aigua a la xarxa van arribar al 44%. Això va ser millorant fins que en 1966 les pèrdues d'aigua es van avaluar en un 22%, després d'aquesta gran millora a la xarxa es va produir un període de deterioració arribant l'estat de la xarxa a un 32% de perdudes. L'administració local triada en 1977 va ser l'única que li va donar la volta a la tendència

de deterioració de la xarxa millorant l'eficiència del servei fins a aconseguir un 20% de perdudes en 1984.

Va ser en 1984 quan l'alcalde Jacques Chirac decideix externalitzar una part del servei i signa un contracte, amb Veolia (empresa encarregada del cobrament de les tarifes) i Suez, de 25 anys perquè gestionessin el servei de abastiment de l'aigua i servei de facturació, i mantenir la xarxa d'aigua no potable. A Veolia se li va adjudicar el marge dret del riu Sena i a Suez el marge esquerre. Les empreses van constituir un organisme únic per a la recaptació de les factures en els dos marges del riu Sena anomenat Groupement d'intérêt économique (GIE).

En 1987 es crea l'empresa mixta, SAGEP (Société Anonyme de Gestion donis Eaux de Paris) per a la supervisió de la concessió de les dues empreses i per la gestió de l'extracció del aigua. Aquesta empresa estava formada per un 70% del cabal propietat de la ciutat i un 30% per capital privat. Posteriorment el servei de control de qualitat de l'aigua es va cedir a un organisme independent denominat Centre de Recherche et de Contrôle donis Eaux de Paris (CRECEP).

Passat un temps l'any 2000, per falta de transparència de la gestió l'organisme regional d'auditoria va criticar a l'empresa d'aquesta mala gestió, l'administració de la ciutat també tenia dificultats per a l'accés a informació financera fiable, per la qual cosa en el 2001 una auditoria realitzada per la ciutat va detectar que l'organització encarregada del cobrament de les factures mai hi havia estat controlada pel que els preus aplicats pels operadors concessionaris estaven entre un 25% i un 30% per sobre dels costos econòmicament justificats. Una altra auditoria en 2003 realitzada per la Cort d'Auditors de la Regió va demostrar que hi havia una enorme bretxa entre les reserves financeres de les empreses encarregades del manteniment de la xarxa i les obres dutes a terme. Amb aquesta estratègia les empreses inflaven els preus o s'ajornava el manteniment de la infraestructura.

Encara que en el 2003 es van renegociar els contractes amb les empreses, l'administració local de París va decidir reprendre el subministrament d'aigua per les males pràctiques de les empreses privades. Encara que no va ser fins al 2010, després que Suez i Veolia finalitzessin el contracte amb l'ajuntament, la remunicipalització del servei. Els contractes no van ser renovats a causa de la falta de transparència financera i de rendició de comptes, fet que havia estat criticat en diverses ocasions per l'organisme d'auditoria pública.

Però fins a aconseguir la recuperació de la gestió del servei de l'aigua a les mans de l'administració local va haver-hi un llarg camí.

Entre el 2001-2003 es van produir les primeres negociacions per revisar el contracte entre l'administració pública i les empreses privades, aquestes negociacions es van dur

a terme en secret per al públic i per a la majoria dels càrrecs. Els resultats de les negociacions es va publicar en el 2003 on les empreses gestores es van proposar reduir en un 3% la rendibilitat de la gestió per a si mateixes i invertir 153 milions d'euros en infraestructures per complir els estàndards que imposava l'EU fins al 2009, data en la qual les empreses finalitzaven el contracte.

Per enfortir la posició de l'administració pública es van fer una sèrie d'auditories tècniques així com consultes al personal de l'empresa per avaluar les possibles repercussions que hi hauria si se suprimís el contracte. La recerca conclou que la millor opció que tènia l'administració pública era reprendre el servei en finalitzar el contracte amb les empreses. D'altra banda el director de SAGEP va plantejar que seria més fàcil realitzar un altre concurs d'oferta pública que el de remunicipalitzar el servei.

En el període del 2003 al 2007 l'administració local es va preparar per a la possible remunicipalització del servei, el primer gran pas va ser en 2007 quan mitjançant per un ple local es va decidir que Veolia i Suez deixessin de ser part de SAGEP. També es va dissoldre l'organisme GIE encarregat de la recaptació de facturació i aquesta tasca la va absorbir SAGEP.

El gran pas per a la recuperació del servei, va ser el compromís que l'alcalde de Paris va assumir ja que estava en campanya per a la seva segona reelecció. Les raons per a la decisió van ser múltiples. Els arguments amb major pes eren els nombrosos estudis i auditories que ressaltaven l'important estalvi que es podia arribar a fer amb un plantejament institucional unificat en comptes de l'actual plantejament fragmentat. El principal argument va ser que la gestió pública de l'aigua pot ser més eficient, i habilita a la ciutat a gestionar l'aigua com un ben comú, en lloc de com una mercaderia. (*Martin Pigeon, David A. McDonalds, Olivier Hoedeman and Satoko Kishimoto, 2012*)

Finalment l'any 2008 l'administració pública decideix la compra del 30% de les accions de SAGEP la qual cosa va fer que aquesta empresa mixta fos ara una empresa municipal. Però la decisió final per la remunicipalització va ser en un ple realitzat al novembre el qual es va votar que a partir de l'1 de gener de 2010, des de l'usuari final fins a la protecció del recurs havia de ser gestionat íntegrament per una empresa pública unificada. Això va donar lloc a la dissolució de l'empresa SAGEP i es va procedir a la creació de l'empresa pública Eau de Paris l'1 de gener del 2009. La qual cosa va fer finalment que la gestió de l'aigua íntegrament fos gestionada per les administracions públiques.

Amb la gestió pública del servei d'aigües s'han observat certs resultats que han beneficiat al municipi i als ciutadans de Paris:

- Els resultats financers van ser per sobre de les expectatives, ja que la transició de la gestió va costar un 15% dels ingressos del primer any de funcionament de

l'empresa Eau de Paris, la qual cosa va suposar un estalvi a la companyia de 35 milions d'euros. Aquest estalvi també va ser possible per la internalització de beneficis, els beneficis excedents no s'empraven per a pagaments de dividends, els treballs que abans assignaven les empreses privades ara es realitzaven mitjançant concursos i resultaven més barats. Gràcies a això les tarifes es van aconseguir reduir un 8% per als usuaris de Paris.

- Després de la remunicipalització hi ha una millor planificació a llarg termini, cal destacar la preocupació que té Eau de Paris amb la contaminació dels recursos hídrics i per reduir aquesta contaminació s'està intentant ajudar a canviar la manera de conrear dels agricultors adjacents de les conques a un mètode més orgànic en el qual s'utilitzin menys pesticides.

Un altre factor a planificar va ser el de l'aigua no potable la qual cosa després de durant dècades de deixadesa per part de la gestió privada va suposar una gran deterioració a la xarxa, la qual cosa es requerirà una gran inversió per pagar les despeses de rehabilitació. Aquesta planificació de veure que actuacions realitzar es va dur a debat públic.

- En fusionar-se totes les seccions fragmentades de gestió, que existia prèviament, en una solament això va provocar una millor interacció d'informació entre els departaments, la qual cosa va donar una visió global de l'aigua. I un nou centre de recerca de l'aigua pública, nomenat Aigua Futura, es constitueix amb fons reinvertits en el servei i amb la participació d'universitats properes s'intentés crear un centre d'excel·lència.
- En qüestió de participació ciutadana després de la recuperació del servei es va crear en 2006 l'Observatori de l'aigua de la Ciutat, que consta d'una assemblea formada per la societat civil, ONGs mediambientals i experts en aigua. Els quals es reuneix 6 vegades a l'any, malgrat que aquesta assemblea és principalment consultiva, l'empresa Eau de Paris pretén garantir el seu dret a vot en el consell d'adreça on tenen un representant. Perquè la veu del poble estigui present en la gestió del servei.
- Finalment gràcies a la remunicipalització els ciutadans de Paris gaudeixen de la transparència que Eau de Paris els ofereix, mitjançant la pagina web d'aquesta empresa on es poden consultar nombrosa informació de la gestió, els impactes mediambientals i els seus programes socials i ajuda.
- Entre els programes de solidaritat que ofereix l'empresa es destaca la seva creixent contribució en el fons de solidaritat per l'habitatge i l'abonament del subministrament de 44.000 habitatges de la ciutat amb famílies manques de recursos. Cal dir que aquesta solidaritat no solament s'aplica als usuaris de Paris

sinó que l'empresa està implicada en la defensa i promoció de la gestió pública de l'aigua en l'àmbit Europeu i Mundial.

L'èxit de la remunicipalització de París és la consciència que tènien l'administració local que l'aigua és un bé comú pel que és per i per al poble. Gràcies a aquesta visió del recurs hídric de la ciutat, l'administració local a poc a poc ha anat unificant i prenent el control de la gestió del servei.

CAPÍTOL 5

PROPOSTA DE REMUNICIPALITZACIÓ EN ALCOI

Després de la privatització de la gestió del proveïment de l'aigua a la ciutat d'Alcoi l'any 2000 a espera que en el 2020 s'acabe el contracte de concessió a l'empresa privada Aqualia S.A. És hora de fer-se la pregunta, I ara què fer? Renovar el contracte de concessió amb l'empresa o prendre el control de la gestió per part de l'ajuntament.

Si s'opta per la continuació de la privatització, la situació seguiria pel mateix curs lo que suposa trobar-se incompliments de contracte, opacitat, etc. Si per contra, s'opta per la recuperació del servei, analitzant els casos d'altres municipis se sap que és un moment clau per a la preparació de la remunicipalització, ara hi ha temps per davant per no portar-se sorpreses a l'hora de prendre les regnes de la gestió.

Per aquest motiu, en aquest punt d'aquest estudi es planteja la proposta de remunicipalització de diferents formes com anteriorment s'ha esmentat i es veurà què paper tindrà l'administració pública i els grups socials en cada cas.

5.1 MODELS DE PROPOSTA DE REMUNICIPALITZACIÓ

És moment de preparar-se per a la recuperació de la gestió del proveïment d'aigües a Alcoi. Aquesta proposta de remunicipalització ve donada per les evidències demostrades en quantiosos estudis (*"El agua, un servicio público"* David Hall y Emanuele Lobina. *"Here to stay: water remunicipalisation as a global trend"* Emanuele Lobina, Satoko Kishimoto i Oliver Petitjean. *"Remunicipalización de los servicios municipales"* investigación internacional de servicios públicos de la universidad de Greenwich, etc.) que la gestió privada no és més eficient ni eficaç que la gestió pública. I no solament això sinó que s'ha demostrat en els llocs on s'ha realitzat una remunicipalització de la gestió del proveïment de l'aigua que el servei millora i els usuaris tenen majors avantatges socials, econòmiques i participatives.

La primera pregunta que s'ha de realitzar és que tipus de gestió pública haurem d'escollir si un model d'entitat pública amb criteri de gestió pública o un model d'entitat comunitària amb un criteri de gestió pública. Per a l'elecció del tipus de gestió haurem de fixar-nos en la situació de l'ajuntament i del municipi, segons aquesta situació ja es podrà continuar amb l'elecció de gestió.

a) Quan escollir empresa Pública

Quan en l'administració pública hi ha un consens entre els grups polítics municipals per a la creació d'una entitat pública, això quant a l'ajuntament. Mentre que en el municipi es deu donar amb una situació on no hi haja una xarxa social estructurada. En aquest cas es pot optar per un model d'entitat pública amb criteri de gestió pública.

b) Quan escollir empresa Comunitària

Si en el municipi existeix un teixit social fort i estructurat, i a l'ajuntament existeix un desacord entre els grups polítics per a la instauració d'una empresa pública. També si es vol apostar per una gestió comunitària i responsable. Si es dóna aquesta situació en el municipi, es podrà escollir un model d'entitat comunitària amb un criteri de gestió pública.

Siga el que siga el model de gestió que es decideixi en el municipi. La gestió disposarà de:

- Coneixement i per tant les persones es podran involucrar més enfront del projecte.
- Finançament ètic de les inversions, ja que els grups socials poden fer pressió de les accions en la gestió perquè tindran en la seva possessió la informació necessària per veure si s'està obrant èticament o no.

- Finalment viabilitat econòmica garantida, ja que les tarifes s'establiran amb el principi de no lucrar-se, com hem vist anteriorment. I per tant no entra en joc el mercat captiu, ja que això és una de les raons per les quals les empreses privades volen gestionar aquests serveis.

En aquests dos models hi ha dos elements clau per a la gestió del servei, un és l'administració pública i l'altre els grups socials a continuació veurem el paper que exercís cada grup en els diferents models.

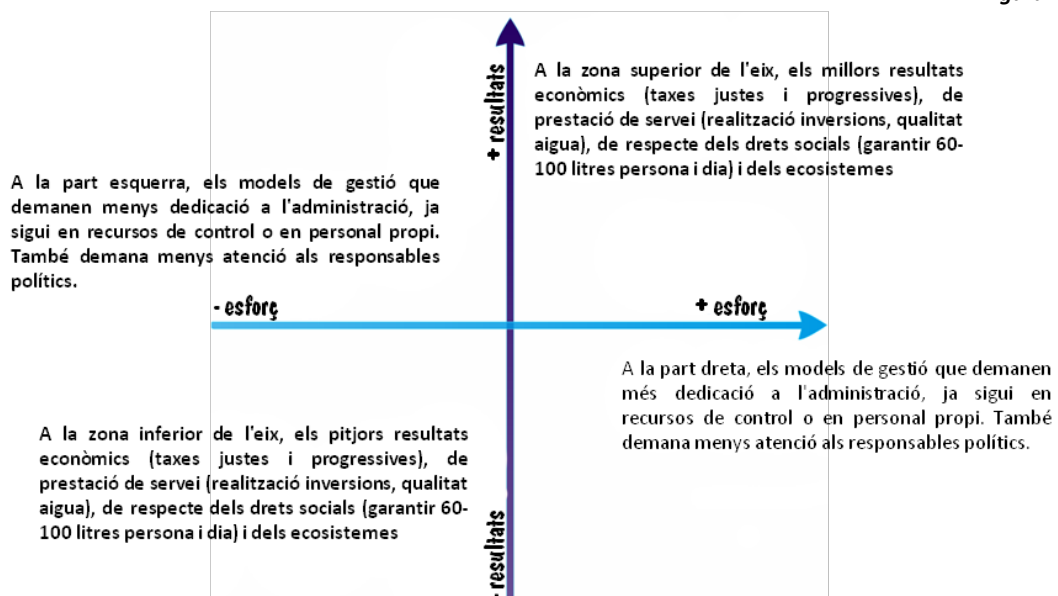
5.2 PAPER QUE TINDRÀ L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA EN ELS DIFERENTS MODELS

L'administració pública és la titular, és a dir la propietària i la responsable final del servei. És l'encarregada de realitzar i aprovar el reglament del servei i l'única que té la capacitat de controlar-ho. Llavors ha de definir i saber com evoluciona el servei.

D'altra banda és l'última responsable d'aprovar les taxes, ja que es tracta d'un servei públic i per tant és l'únic que pot prestar el servei. Per tant l'administració pública és responsable de:

- El cost del servei
- Qualitat del servei
- Preservació del dret de l'accés a l'aigua
- Dels impactes ambientals
- Sostenibilitat del servei

Un punt a tindre en compte és la relació entre l'energia invertida i el resultat del servei. Poden ser molt diferents depenent del model de gestió. Aquesta relació ve representada per un gràfic (veure Figura 1) que mostra la dedicació de l'administració pública i els resultats.

Font: Jordi Colomer i Missé, (2012) "Alternatives de prestació del servei – cup"

Seguidament veurem aquesta relació entre el esforç i els resultats depenent del model escollit.

5.2.1 MODEL D'ENTITAT PÚBLICA AMB CRITERI DE GESTIÓ PÚBLICA

Quant als resultats en aquest model veurem que estarà a la zona superior, això vol dir que tindrà resultats positius. Pel que es gaudirà de:

a) Un estalvi econòmic, ja que:

- Les operacions realitzades no estaran subjectes a l'IVA
- Els beneficis generats és reinvertiran en el servei
- Hi haurà un seguiment total del servei, ja que el servei serà gestionat per la mateixa administració local
- Apreciació neta dels costos, doncs se sabrà de primera mà quant és el cost real del servei

b) Una millor qualitat del servei:

- L'administració pública s'especialitzarà en la gestió del servei la qual cosa farà que es tingui una millor qualitat
- Hi haurà una major motivació i proximitat per a l'acompliment de la gestió
- La comunitat controlarà el servei pel qual s'exigirà una bona qualitat

Quant a l'esforç requerit en aquest model, estarà a la zona dreta, això vol dir que hi haurà una major dedicació de l'administració pública. Pel que s'encarregarà de realitzar:

- La gestió directa del servei
- Elaborar pressupostos i memòries
- Ja que els regidors del govern són els membres del consell d'administració, això li suposarà preocupació als responsables polítics en la presa de decisions

A aquestes principals tasques cal afegir:

- Caldrà incloure en el consell d'administració a l'oposició, ja que aquest ha d'estar compost per tots els partits polítics de l'ajuntament
- Haurà de vetllar per la participació ciutadana a tot moment
- Tindrà que facilitar la comunicació i la transparència als usuaris

Com es pot observar en aquest model l'administració pública haurà d'invertir gran esforç en la gestió, però per altra banda li suposarà uns resultats més òptims que els obtinguts per la gestió privada.

5.2.2 MODEL D'ENTITAT COMUNITÀRIA AMB UN CRITERI DE GESTIÓ PÚBLICA

Quant als resultats en aquest model veurem que són positius. Pel que es gaudís de:

- Els mateixos resultats econòmics i de qualitat que en el model anterior, ja que es tracta d'una gestió pública. Però no només es gestionarà mitjançant els responsables polítics sinó que tots els usuaris poden ser socis de la cooperativa canalitzant així a una gestió comunitària del servei.

Quant a l'esforç requerit en aquest model, estarà a la zona de menys esforç, això vol dir que hi haurà una menor dedicació de l'administració pública. Pel que:

- La tramitació dels expedients és mitjançant concurs
- El seguiment del contracte ho fa la mateixa xarxa social
- La presa de decisions no la realitzaran els responsables polítics, sinó que ho realitzaran professionals. Pel que ja no tindran preocupació els regidors polítics.

En aquest model l'administració pública haurà d'invertir menys esforç en la gestió, però li dura a uns resultats més òptims que els obtinguts per la gestió privada.

5.3 PAPER QUE TINDRAN ELS GRUPS SOCIALS EN ELS DIFERENTS MODELS

En una gestió pública, no solament l'administració local serà l'única encarregada de gestió del servei, ja que els grups socials són una part essencial per a aquesta gestió. Ja que la gestió pública es basa en la participació i transparència del servei.

El paper fonamental dels grups socials siga el que siga el model de gestió pública triat seriosa:

- Instituir una assemblea de l'aigua en el municipi com a font comuna de reivindicacions i accions. Formada per totes les persones interessades de la ciutat, des de sindicats, associacions o veïns.
- Requerir o exigir l'extinció del contracte establert entre l'administració local i l'empresa privada. Declarar aquest contracte nul en una assemblea sobre la base del dret internacional de l'aigua, seria el primer pas per a la recuperació del servei de l'aigua i per tant del dret que tenim cap a aquest ben comú. L'assemblea crearà una comissió de vigilància i control, perquè el traspàs del servei siga possible i eficient.
- En l'assemblea creada seria preferible que s'establirà un nucli de control i resolució de problemàtiques relacionades amb el subministrament de l'aigua. Perquè puguen ser tractades diverses problemàtiques sense que s'haja d'assistir a l'assemblea, encara que seria millor el fet d'assistir, ja que les assemblees es nodreixen de la participació de les persones, es podria posar una bústia de suggeriments a l'abast de qualsevol ciutadà del municipi.
- L'assemblea haurà d'establir un sistema de seguiment de l'aigua, tant de la qual està en aqüífers o dipòsits com aquella distribuïda. L'objectiu serà l'eficiència i l'establiment de pautes responsables per a una gestió digna del servei.
- Finalment l'assemblea crearà un discurs que done resposta a les inquietuds actuals al voltant de la gestió de l'aigua.

A banda d'aquestes accions a realitzar pels grups socials, dins de cada model els grups socials tindran papers a exercir per al bon funcionament de la gestió del servei.

A continuació es parlarà del paper que exercissin en cada model.

5.3.1 MODEL D'ENTITAT PÚBLICA AMB CRITERI DE GESTIÓ PÚBLICA

En aquest model els grups socials s'encarregaran principalment a proposar assumptes a l'administració pública per a un millor servei, pel que hauran de fer:

- Primerament deuran exigir que la informació arribi el més fidel possible als usuaris. Per a això s'implantaran sistemes d'informació eficaç, el que farà que tinguin un coneixement del servei amb total transparència.
- Els grups socials exigiran millores en el servei i les prioritats d'inversió en el mateix, tutelant així com reinvertir el benefici generat per la gestió.
- Les decisions del servei, seran preses des dels usuaris juntament amb l'administració pública, en temes com a tarifes, reglament, garantia de drets, medi ambient.

5.3.2 MODEL D'ENTITAT COMUNITÀRIA AMB UN CRITERI DE GESTIÓ PÚBLICA

Els grups socials en quant a aquest model seran responsables de liderar la gestió del servei, ja que l'administració pública compta amb ells per a la seva labor. Per a aquesta comesa els grups socials realitzessin:

- Com s'ha esmentat anteriorment tota gestió passarà per un concurs, pel qual és crear una cooperativa d'usuaris per competir en els concursos d'adjudicació per a fer front a les empreses privades i per tant a la privatització del servei.
- Un finançament ètic de les inversions, reinvertint els beneficis generats per la gestió en el servei.
- En liderar el servei s'arribarà a la possessió social del servei. Pel que la prestació del servei serà per al poble des del poble.

5.4 CAP A LA REMUNICIPALITZACIÓ

Per acabar aquest capítol, com s'ha esmentat abans, cal anar preparant-se per al venciment del contracte de concessió de l'empresa per fer front a la remunicipalització de l'aigua.

Per això la proposta de remunicipalització a la ciutat d'Alcoi, no només es té que quedar en quina gestió escollir el dia que finalitza la concessió, sinó que es veure que fer d'ara endavant.

Aleshores els grups socials i l'ajuntament a partir d'ara han de vetllar perquè el servei retorne al poble, per el que hauran de fer:

- a) Primerament s'ha de tindre clar com està la situació actual en el servei d'aigües. Aleshores es té que realitzar les següents tasques:

- **Controlar els comptadors de capçalera dels pous cap als dipòsits;** s'hauria de mesurar l'aigua que s'extreu en un període de temps de facturació, seguidament es compara amb el volum de facturació d'aquest període més el consum dels serveis municipals. Així es comprovarà el rendiment de la xarxa.

$$\text{Rendiment de la xarxa} = \text{Aigua aportada a la xarxa} - (\text{Facturació a consumidors} + \text{Serveis Públics})$$

- **Diferència entre aigua aportada a la xarxa i aigua controlada;** estes es produeixen per dos factors, pèrdues en la xarxa i el mal estat dels comptadors.

El estat del parc de comptadors es essencial per a un a bona facturació, no perquè un comptador conte vol dir que vaja be, els comptadors tenen un temps de vida útil i deuen ser substituïts al finalitzar eixe període.

Les pèrdues d'aigua per trencament a la xarxa i escomeses a habitatges és el gran problema.

Les més indesitjables són les petites i mitges pèrdues; ja que aquestes s'estabilitzen i la majoria de les vegades no donen la cara no així els grans trencaments que són localitzades per si mateixes quan l'aigua surt a l'exterior o produeix una foradada, etc.

Per localitzar les fugues petites i mitjanes fa falta revisar periòdicament la xarxa.

Per veure si l'empresa es fa càrrec, es tindrà que preguntar amb quina periodicitat fan revisions generals de la xarxa a Alcoi.

L'empresa va a vendre que estan revisant constantment la xarxa. Però si es vol saber la veritat hi ha que preguntar també a qualsevol lampista o personal del Servei que es tinga certa amistat, ja que les revisions no passen desapercebudes per a ells, doncs solen generar més treball.

- **Dades de facturació;** Les concessions que porten aparellades un xicotet percentatge sobre la facturació, és una temptació per a l'empresa privada, quan no hi ha control per part de l'Administració Local.

L'empresa va a falsejar gairebé amb tota seguretat les dades de facturació per pagar menys cànon.

Per tant es deuria fer una auditoria de comptes sol·licitada per associacions i recolzada per grups polítics.

- b) Es farà una auditoria de la situació del contracte amb Aqualia, per veure que queda d'amortitzar i per tant l'ajuntament té que pagar a l'empresa.
- c) Fer un fons de seguretat amb el que l'empresa mensualment li paga a l'ajuntament pel rendiment del servei, per a poder fer front a pagaments futurs.
- d) L'ajuntament tindrà en tot moment transparència de les accions preses durant aquests anys claus per a la remunicipalització.
- e) Els grups socials, hi hauran de crear una comissió per seguir aquest procés per a donar el vistiplau que s'està fent les coses bé.

5.4.1 REMUNICIPALITZACIÓ DEL SERVEI D'AIAGUA POTABLE EN ALCOI

5.4.1.1 ARGUMENT

La principal raó de sol·licitar la remunicipalització és, l'aigua és un ben universal i cada vegada més escàs, l'accés a ella ha de ser garantit per les administracions públiques dins del context dels Drets Humans. L'aigua potable és massa important per al benestar i desenvolupament dels pobles com per deixar-la en mans d'empreses privades amb finalitats financeres i especulatives.

D'altra banda l'informe realitzat a la ciutat d'Alcoi el qual com a resultat obtingut és l'incompliment de l'empresa amb la concessió:

- a) L'empresa havia de disminuir en tres anys un 30% de pèrdues que va incomplir.
- b) No es van fer les campanyes informatives per reduir el consum.
- c) No va complir el Pla d'Inversions 2002-2007.

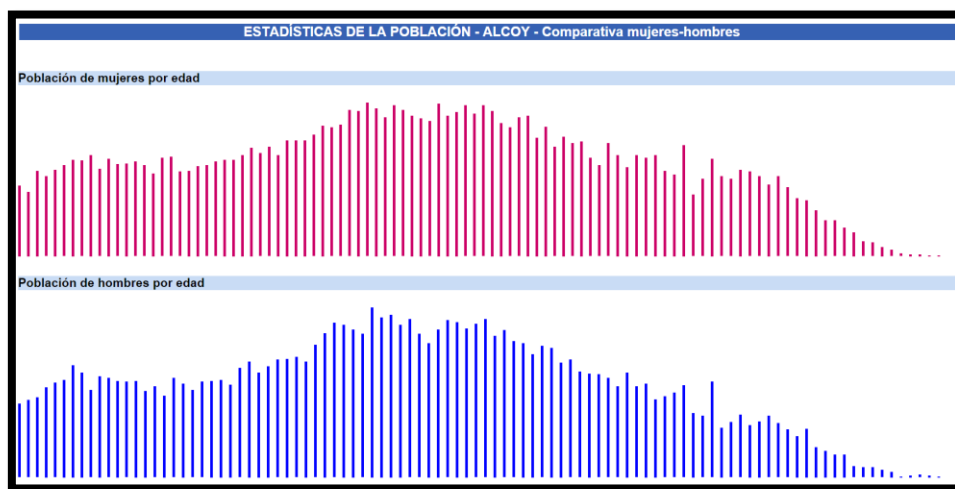
- d) L'empresa anualment proposa revisió de tarifes.
- e) L'empresa incompleix el seu compromís de canviar els comptadors amb més de 10 anys.

5.4.1.2 ANÀLISI DE LA CIUTAT

Alcoi és la capital de la comarca de l'alcoià situada al nord de la província d'Alacant pertanyent a la Comunitat Valenciana. Té 59.675 habitants, el seu terme municipal té una extensió de 129,86 Km² i una densitat de població de 459 hab/km² (INE, 2014).

Quant a la demografia de la ciutat:

Figura 2.

Font: taula treta de la pàgina web Ajuntament de Alcoi

S'observa com a Alcoi la població es concentra entre les edats de 30 anys fins als 65 anys, és a dir que té la major població en edats de poder treballar. També es veu com hi ha un pic en edats menors de 10 anys. La forma de la piràmide poblacional ens indica que Alcoi és una ciutat en vies de desenvolupament pel qual la població és més longeva i es concentra en les edats de treballar.

Alcoi és una ciutat bastant activa quant a associacions i moviments socials, podem observar a la ciutat abundants associacions tan culturals, veïnals, ecològiques, etc. Destacar a cada zona de la ciutat existeixen diverses associacions veïnals, compta amb associacions nacionals com ATTAC, UNESCO, PAH, etc. Els moviments socials a Alcoi són nombrosos, bastant relacionats i comunicats entre les diferents associacions.

Referent per força política a Alcoi regeix el PSOE després de les últimes eleccions municipals del 24 de maig del 2015. La segona força política és Guanyem, seguidament amb un empat de forces es troben els partits polítics del Partit Popular i Ciutadans. I per última força política es posiciona Compromís.

5.4.1.3 MODEL DE LA PROPOSTA

Després d'aquest breu anàlisi de la ciutat d'Alcoi, podem dir que és un municipi no gaire gran, governat per forces polítiques de centreesquerra amb un fort moviment social.

Amb aquestes característiques que té Alcoi i si el partit governant que en aquest cas és el PSOE segueix els passos dels dirigents, ja que aquests han signat el pacte per l'aigua, es podria crear una empresa pública, ja que els únics partits que no volen una gestió pública són el Partit Popular i Ciutadans. I per tant l'oposició no podria parar aquest mètode.

Si els partits polítics no es posen d'acord en la creació d'una entitat pública el model a implantar seria la creació d'una entitat comunitària amb criteri de gestió pública, això vol dir la creació d'una cooperativa de consumidor.

L'esforç de portar endavant la gestió estaria en mans de la gent, ja que Alcoi té un gran moviment social que engloba a gent molt qualificada per a la gestió. Els partits polítics en aquest cas encara estant en la junta directiva, com li tocaria, podrien prendre part de la gestió o desentendre's.

Finalment la forma de funcionar hauria de ser en el consell rector assembleari, ja que aquesta és la manera més justa per a la presa de decisions i acords completament democràtics, en la qual s'escolta l'opinió de totes les persones. Les decisions estratègiques seran participatives amb tots els actors del servei (usuaris, treballadors i responsables polítics).

CAPÍTOL 6

DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE I DEVOLUCIÓ DELS RESULTATS

En el model de investigació d'una IAP un apartat clau és la devolució dels resultats, perquè és de vital importància en una investigació ètica i responsable.

S'entén, segons l'organització Utópika, per "Responsabilitat Investigadora" l'obligació moral i professional de traduir (si es necessari), reportar (feedback) i comunicar els avanços i conclusions de la investigació a les comunitats implicades, particularment pel que fa a les implicacions de l'estudi en futures polítiques d'implementació. (Kas, 2012)

Aquest apartat, encara que molt important, generalment s'omet en els projectes de investigació, no es retornen els resultats a les comunitats implicades, sinó que solament es comunica el resultat als professionals de la mateixa àrea acadèmica.

A continuació es veurà els passos que s'ha realitzat per fer aquest projecte, les reunions que han tingut lloc i les estratègies que s'han anat pensant. I finalment com s'ha retornat els resultats a la comunitat implicada en ell.

6.1 DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE

Tot va començar quan a l'octubre del 2014 em vaig posar en contacte amb el professor Pau Miró i Martínez, membre de Utòpika i el que és ara tutor del projecte. Em cometa la possibilitat de realitzar un projecte model IAP (Investigació – Acció Participativa). Després de diverses reunions decidim que, sent el moment clau, hauríem de continuar amb el projecte que va realitzar l'any anterior la companya Carla Serrano al costat de l'organització "ATTAC Alcoià-Comtat".

Immediatament Pau Miro es va posar en contacte amb l'organització ATTAC i altres associacions alcoianes interessades en el tema. A la fi d'aquest mes es realitza la primera reunió, la qual es van tractar els següents temes:

- a) D'una banda es va parlar sobre una trobada internacional Franc-Català "aigua, democràcia i les infraestructures del corredor mediterrani" a Barcelona.
- b) D'altra banda, el Secretari General de la Federació de Serveis a la Ciutadania CCOO. Fernando J. Anton Perez, del Sector estatal del Cicle Integral de l'Aigua. Va fer una xerrada per explicar-nos la situació en territori nacional. Com per exemple, la Xarxa Aigua Publica (XAP) creada a Sevilla per a la recuperació de la gestió de l'aigua. I finalment guiar-nos per aconseguir una gestió local de l'aigua.

Un punt important a destacar d'aquesta reunió és la #Iniciativagua2015, que consta d'un document el qual s'adapta a cada municipi per realitzar un pacte social per l'aigua pública.

Després d'aquesta primera reunió, transcorreguts uns dies per pensar amb lo que ens va presentar Fernando J. Anton, es decideix fer una reunió el 3 de novembre amb els col·lectius per començar i planificar el projecte. En aquesta reunió es decideix que el projecte estarà enfocat a realitzar una proposta de remunicipalització a la ciutat d'Alcoi. Per a això s'haurà de demanar els documents que en l'anterior projecte no li van donar a la companya Carla com el pla d'inversions de l'empresa i el contracte amb l'ajuntament "PLICA" i per últim realitzar el pacte social per l'aigua a Alcoi.

Passat un temps mentre se estava centrat a la recerca d'informació relacionat amb casos de remunicipalització de la gestió de l'aigua a tot el món. Pau Miro contacta amb Vicent Galbis Matarredona, Coordinador del Departament de Medi ambient que és l'enllaç per aconseguir la informació de l'ajuntament. I conforma una reunió per anar a revisar aquesta informació requerida.

El dia 21 de gener ens reunim amb Vicent Galbis en el departament de medi ambient de l'ajuntament d'Alcoi. Una vegada allí ens mostra el contracte que tenia l'empresa amb l'ajuntament, la informació que ens va mostrar era un munt de toms de llibres sense

índex per poder buscar informació concreta i abundants arxivadors plens de projectes desglossats de les inversions fetes per part de l'empresa. Decidim donar-nos un temps per veure com afrontar la documentació per buscar en ella incompliments per part de l'empresa.

El dia 5 de febrer Pau, Josep Fuster, membre d'ATTAC i jo ens reunim per tractar el tema de com afrontar la informació, però decideixen que no és bona idea embardissar-se en aquesta odissea i no donar-li moltes voltes a la informació i centrar-nos més en la proposta de remunicipalització. Es decideix comunicar-li-ho a la resta dels col·lectius. Per a això es convoca una nova reunió amb els diferents col·lectius.

El 9 de febrer es realitza aquesta reunió on es comunica que no es prendrà el camí de buscar més informació, amb el que se sabem gràcies al projecte de Carla Serrano és suficient per a demostrar que la privatització no a aportat cap benefici a la ciutat sinó que tot el contrari. Es comunica que ens centrarem en la proposta de remunicipalització. En aquesta reunió es fa una estratègia de quins passos donar:

- a) Es decideix realitzar un acte de presentació dels resultats de la privatització i el treball sobre les propostes de remunicipalització de la gestió.
- b) Crear un document del pacte sobre l'aigua de la ciutat d'Alcoi, perquè ho signen els diferents partits polítics com a compromís a la recuperació del servei.

Aquests dos passos s'havien de realitzar abans del 24 de Maig, ja que aquest dia eren les eleccions municipals del 2015. El que es proposa amb l'acte de presentació és que la gent prenga consciència de la gestió de l'aigua i amb el pacte el compromís per part dels partits polítics d'incloure la remunicipalització del servei als seus programes electorals.

Passen els mesos i anem preparant els documents que necessitem per aconseguir el pla estratègic decidit. El 29 d'abril ens reunim Pau Miro, Josep Fuster i jo per preparar una reunió amb els col·lectius per concretar que dia podríem fer l'acte i el document de compromís. Es convoca la reunió amb els diferents col·lectius el 5 de Maig.

En aquesta reunió se va presentar el document del "Pacte sobre l'aigua de la ciutat d'Alcoi" (*Veure Annex I*) i tots aproven el document per presentar-ho el dia de les jornades. L'acte es decideix fer el 13 de Maig a les 19:30 en El Club d'Amics de l'UNESCO.

Arribat el dia 13 de Maig es realitza l'acte de presentació dels resultats de la privatització i el treball sobre les propostes de remunicipalització de la gestió. Assisteixen a aquest acte tan col·lectius i associacions com a partits polítics. Una vegada finalitzada l'exposició es decideix entre tots unir forces i després que passen les eleccions crear una plataforma per exigir que l'ajuntament d'Alcoi es prepari per a la recuperació de la gestió del servei d'aigües de la ciutat.

6.1.1 CRONOGRAMA DEL PROJECTE

El desenvolupament del projecte no és només en dates puntuals, sinó que al llarg dels mesos s'han anat fent diverses accions per a donar forma al projecte.

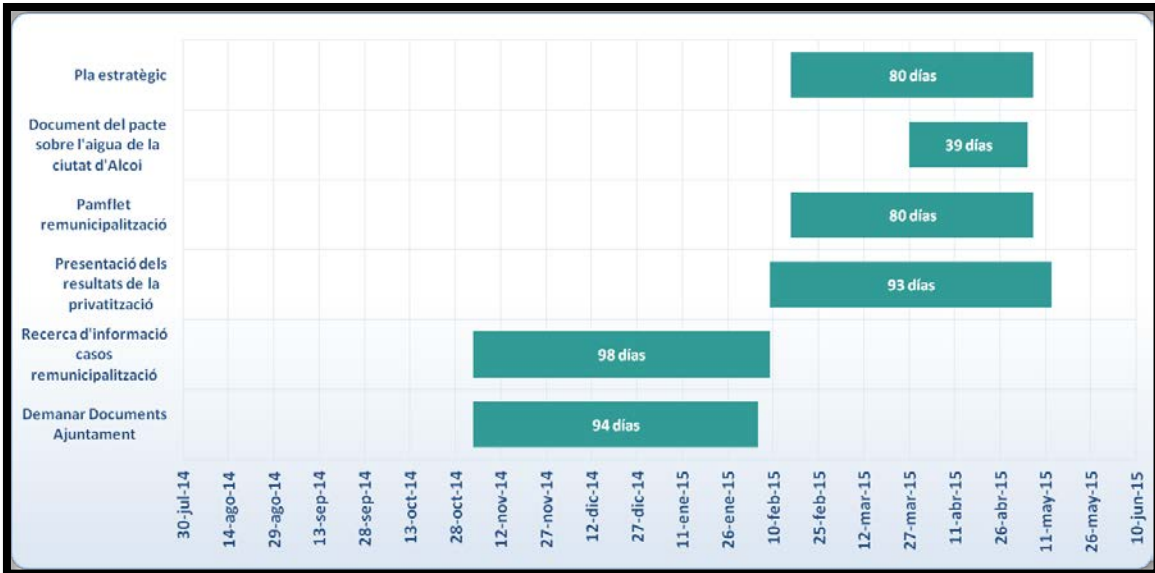
A continuació es mostra el cronograma de totes les accions que s'ha anat realitzant.

Figura 3.

Projecto	Fecha inicio prevista	Dias trabajados	Fecha final prevista	Situación	Dias para el final
Demandar Documents Ajuntament	3-nov-14	94	5-feb-15	Terminado	0
Recerca d'informació casos remunicipalització	3-nov-14	98	9-feb-15	Terminado	0
Presentació dels resultats de la privatització	9-feb-15	93	13-may-15	Terminado	0
Pamflet remunicipalització	16-feb-15	80	7-may-15	Terminado	0
Document del pacte sobre l'aigua de la ciutat d'Alcoi	27-mar-15	39	5-may-15	Terminado	0
Pla estratègic	16-feb-15	80	7-may-15	Terminado	0

Taula: Plantilla de les accions realitzades

Figura 4.

Taula: Cronograma de les accions

6.2 DEVOLUCIÓ DELS RESULTATS

Com s'ha esmentat anteriorment aquest pas és clau en una recerca tipus IAP. És de vital importància si el que es pretén és involucrar a la societat afectada pel fenomen que s'està investigant.

En aquest cas en ser una recerca ètica i responsable, la devolució de les dades s'ha aconseguit mitjançant la creació d'un pamflet (*Veure Annex II*), ja que és una manera senzilla i pràctica que resumeix els aspectes més rellevants de la recerca.

Figura 5.

Pamflet: díptic presentat a l'associació ATTAC

També es van mostrar els resultats d'aquesta recerca en l'acte públic (*Veure Annex III, IV*) que es va fer en El Club d'Amics de l'UNESCO, ja que mitjançant una xerrada és més fàcil arribar a les comunitats implicades doncs si no és ta clar algun punt se li pot explicar en eixe mateix moment.

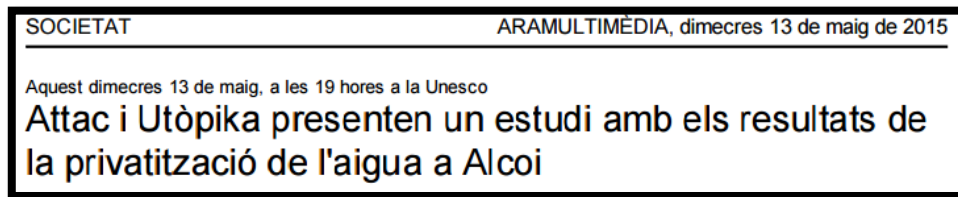
Figura 6.

Font: Diari digital Pagina 66, Foto xerrada.

A continuació veurem unes ressenyes que van eixir en premsa:

Figura 7.

Font: Diari digital Aramultimèdia.

Figura 8.

Font: Diari digital Pagina 66.

CAPÍTOL 7

CONCLUSIONS

Després d'haver buscat informació sobre la gestió de serveis, vist que és una IAP, saber que tipus de gestió de serveis existeixen, la tendència de les administracions de recuperar la gestió dels serveis municipals i haver realitzat una proposta de remunicipalització a la ciutat d'Alcoi. Ara és el moment en què s'ha de reflexionar i treure conclusions del treball realitzat. Al llarg d'aquest capítol es mostren aquestes conclusions.

7.1 CONCLUSIONS I REFLEXIONS

Des dels anys 80 s'ha anat implantant un enfocament neoliberal sobre la base de, privatitzar la gestió dels serveis públics serà beneficiós per a la societat, ja que aquesta gestió serà més eficient i eficaç que una gestió pública, solucionant així qualsevol problema.

Després d'aquest enfocament que es dona en el marc de la gestió apareixen dos tipus, la gestió pública i la gestió privada. La primera té com a objectiu realitzar polítiques al servei dels ciutadans, mentre que la segona el seu objectiu és el de generar beneficis.

Dins d'aquests tipus es poden distingir quatre models de gestió els quals tenen les seues característiques pròpies, depenent del model seleccionat estarà més o menys enfocat al ciutadà. El ciutadà podrà prendre decisions dins de la gestió del servei si s'opta per un model públic, però si s'opta per un model privat solament ho gestionarà una entitat privada la qual ella decidirà les accions a prendre.

Al llarg del temps la societat s'ha donat conte que la gestió no ha aportat cap benefici, i des de fa uns anys hi ha indicis que suggereixen una reducció de la intervenció dels particulars i del mercat en la prestació dels serveis públics, a favor d'un augment del sector públic.

A Europa es veu clarament aquesta tendència de reprendre la gestió en el sector municipal, inclòs l'aigua i l'energia, sobretot a França i Hongria. Però no solament aquests països estan recuperant la gestió, per exemple; a Alemanya estan recuperant l'electricitat i a Gran Bretanya el transport públic, així per tota Europa.

A Espanya també existeix aquesta tendència de municipalitzar els serveis públics com és el servei d'enllumenat públic el qual el 82% de les localitats la gestionen públicament. També el servei de neteja viària és majorment gestionat amb un 80% pels propis municipis.

Aquesta remunicipalització comporta unes conseqüències que són beneficioses per als municipis. Principalment és un servei millor amb uns costos menors que en la gestió privada. Es pot apreciar com per exemple l'estalvi que li ha suposat al municipi de Mislata amb la remunicipalització de la gestió dels residus de la ciutat de 434.618€ i a més una millora del servei amb major freqüència de recollida i horaris. O en el cas de la capital de la Ribera Baixa que l'escola municipal infantil (on Abalat de la Ribera havia presentat la seua renúncia per falta de rendibilitat), després d'assumir l'ajuntament la gestió la remunicipalització generés uns 40.000€ anuals i un estalvi de 12.000€ anuals.

Però un servei destaca davant la resta, aquest servei és la gestió de l'aigua. L'aigua cada vegada és un bé universal més escàs, alhora que un bé públic essencial per a la vida, la

dignitat humana i la salut de la població. Qualsevol persona pot entendre que l'aigua no és un producte, ja que com s'ha dit, és un element essencial per a la vida.

Tota persona és conscient de la transcendència de l'aigua per a la vida, però en la societat en la qual vivim, l'aigua s'ha convertit en un producte que comprem envasat i el que paguem en factures, amb la conseqüència de la pèrdua de consciència sobre la importància d'aquest element en la vida i el seu tracte.

No obstant això, com ocorre en la resta de serveis, en el cas de la gestió de l'aigua després d'anys de privatització i subcontractació, eren els processos que dominaven per realitzar aquesta gestió, resulta cada vegada més evident la tendència de recuperar per part de l'administració pública els seus serveis.

La remunicipalització del servei de proveïment domiciliari d'aigua potable és també un fet. A Espanya existeixen casos com Arenys de Munt (Barcelona), Lucena (Còrdova) o els 22 pobles de la província de Sevilla agrupats en Aigües del Huesna (es pot dir que aquests pobles van ser els pioners a recuperar la gestió de l'aigua a Espanya).

Des de la plataforma per la recuperació de l'aigua, a la ciutat d'Alcoi, s'està intentant que l'administració pública prengui cartes sobre l'assumpte abans que en el 2020 s'acabi la concessió de la gestió a l'empresa privada de Aqualia. Si s'opta per la continuació de la privatització, la situació seguiria pel mateix curs el qual ens trobarem incompliments de contracte, opacitat, etc. Si pel contrari s'opta en la recuperació del servei, ara és el moment adequat per preparar-se per a prendre les regnes de la gestió.

Hi ha dos models públics aplicables al municipi, segons la situació de l'administració local i de la xarxa social de la ciutat en acabar el contracte de concessió. Es podrà escollir un model o un altre. El primer model és el de la creació d'una empresa pública, la qual cosa implicaria que tots els representants polítics estiguen disposats a assumir la tornada de la gestió. En segon lloc si no hi ha unanimitat en aquesta decisió des dels representants polítics es podrà optar per la creació d'un model d'entitat comunitària la qual cosa la xarxa social ha d'estar unificada davant la recuperació de la gestió de l'aigua.

En tot cas cal anar preparant-se per al venciment del contracte de concessió de l'empresa per fer front a la remunicipalització de l'aigua.

Finalment quant a la metodologia IAP. Personalment ha estat positiu, per la manera de realitzar el projecte, m'ha donat l'oportunitat de poder ajudar de primera mà als moviments socials i descobrir la plataforma immersa en la lluita social sobre la recuperació de la gestió de l'aigua, la qual no tenia coneixement de la seua existència. La metodologia IAP també és molt interessant per ser un mètode que dóna a la societat l'oportunitat de participar conjunt a la universitat per a la creació d'una idea per resoldre els problemes als quals s'enfronten. Per contra els projectes de creació d'una idea solen

ser creada per part de l'investigador sense tenir en compte l'opinió de les persones i pot passar que en implantar aquesta idea en l'àmbit social, en alguns casos siga més complex la seua acceptació per part de la gent. Encara que la majoria dels projectes de la branca de ADE solen ser enfocats a maximitzar beneficis, plans estratègics, comerç exterior, etc. és a dir, projectes que no involucren a la societat sinó que estan fets per a les empreses. Per aquest motiu amb aquest tipus de projecte m'he sentit més realitzat.

BIBLIOGRAFIA

8.1 LLIBRES I ARTICLES

Arias G. (1974) *“Introducción a la técnica de investigación en psicología”* México: Ed. Trillas.

Belén Balanyá, Brid Brennan, Olivier Hoedeman, Satoko Kishimoto and Philipp Terhorst (2005) *“Por un modelo público de agua. Triunfos, luchas y sueños”* Amsterdam: Ed. Transnational Institute (TNI) y Corporate Europe Observatory (CEO).

Biól. Nasif Nahle (2007) *“El Método Científico”*.

C. Roberto Hernández Sampieri, Carlos Fernández Collado i Pilar Baptista Lucio (1997) *“Metodología de la investigación”* México: Ed. McGRAW - HILL INTERAMERICANA DE MÉXICO, S.A. de C.V.

David Hall y Emanuele Lobina (2006) *“El agua, un servicio público”* Londres: Ed. PSIRU, Business School, University of Greenwich.

Emanuele Lobina, Satoko Kishimoto, Olivier Petitjean (2015) *“Llego para quedarse: La remunicipalización del agua como tendencia global”* Londres: Ed. Unidad de Investigación de la Internacional de Servicios Públicos (PSIRU), Amsterdam: Ed. Transnational Institute (TNI) y Multinationals Observatory.

JGG (2015) *“Pensaments de l’Aigua: un Bé Comú Natural i Universal”*

Joel Martí (2001) *“La investigación-acción participativa. Estructura y fases”*

Jordi Colomer i Missé, (2012) *“Alternatives de prestació del servei – cup”*

Karl R. Popper (1980) *“La lógica de la investigación científica”* Madrid: Ed. TECNOS, S. A.

Kas (2012) *“Concepto Responsabilidad Investigadora”*

Kemmis y McTaggart (1988) *“Principios de IAP”*

Luis Babiano (2014) *“Remunicipalización: El grifo vuelve a manos públicas”*

Satoko Kishimoto, Emanuele Lobina i Olivier Petitjean (2015) *“Our public water future the global experience with remunicipalisation”* Amsterdam: Ed. Published by Transnational Institute (TNI), Londres: Ed. Public Services International Research Unit (PSIRU).

Tomeu Ferrer (2014) ***“La crisis descubre los ayuntamientos las ventajas de remunicipalizar”***

Tribunal de Cuentas (2011) ***“Informe de fiscalización del sector público local del tribunal de cuentas [Nº 1.010]”***

Universidad Internacional de Investigación de Servicios Públicos (PSIRU) (2012)
“Remunicipalización de los servicios municipales”

8.2 PAGINES WEB

- I. Aguas del huesna :
["http://www.aguasdeltresna.com/opencms/opencms/Aguas/quienessomos/index.html"](http://www.aguasdeltresna.com/opencms/opencms/Aguas/quienessomos/index.html)
- II. Ayuntamiento de Alcoy: ["http://www.alcoi.org/ca/portada/index.html"](http://www.alcoi.org/ca/portada/index.html)
- III. Instituto Nacional de Estadística: ["http://www.ine.es/"](http://www.ine.es/)
- IV. Prezi Alternatives de prestació del servei – cup:
["https://prezi.com/n7l2ao5nmj9u/alternatives-de-prestacio-del-servei-cup/"](https://prezi.com/n7l2ao5nmj9u/alternatives-de-prestacio-del-servei-cup/)
- V. Sociedad Estatal de Participaciones Industriales (SEPI)
["http://www.sepi.es/default.aspx"](http://www.sepi.es/default.aspx)
- VI. Utòpika: ["http://www.utopika.upv.es/"](http://www.utopika.upv.es/)

8.3 MATERIAL MULTIMÈDIA I NOTICIES

- I. Ayuntamiento Paterna (2015) **“El pleno aprueba estudiar de nuevo la municipalización del servicio de RSU y limpieza viaria”**
[<http://www.paterna.es/es/noticias/7980-el-pleno-aprueba-estudiar-de-nuevo-la-municipalizaci%C3%B3n-del-servicio-de-recogida-de-rsu-y-limpieza-viaria.html>]
- II. Blog el diputado 351 (2013) **“Gestión pública de servicios barato y de calidad ¿es posible? sí”**
[<https://eldiputado351.wordpress.com/2013/12/19/gestion-publica-de-servicios-barato-y-de-calidad-es-posible-si/>]
- III. Conferencia sobre la remunicipalización de la gestión de nuestras aguas:
“<https://www.youtube.com/watch?v=5As7sJqrekw>”
- IV. Dani Cordero (2014) **“El agua vuelve al grifo público”**
Periódico: El País
[http://sociedad.elpais.com/sociedad/2014/01/03/actualidad/1388778285_882043.html]
- V. Debate Sobre remunicipalización de AGUA retransmitido por TELEPRIEGO:
“<https://www.youtube.com/watch?v=z0JQW6zx9j8>”
- VI. Europa press (2015) **“235 casos de remunicipalización del agua en todo el mundo en 15 años”**
Periódico: Europa press
[<http://www.europapress.es/sociedad/noticia-235-casos-remunicipalizacion-agua-todo-mundo-15-anos-20150409150926.html>]
- VII. LEVANTE-EMV (2014) **“Retorno a la gestión pública para ahorrar”**
Periódico: Levante
[<http://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2014/04/07/retorno-gestion-publica-ahorrar/1098357.html>]
- VIII. Lucia Villa (2014) **“España olvida el derecho al agua e implanta el 'desahucio hídrico”**
Periódico: Público
[<http://www.publico.es/actualidad/espana-olvida-derecho-al-agua.html>]

- IX. Luis Babiano (2014) **“Remunicipalización: El grifo vuelve a manos públicas”**
Periódico: La marea.com
[\[http://www.lamarea.com/2014/07/30/remunicipalizacion-el-grifo-vuelve-manos-publicas/\]](http://www.lamarea.com/2014/07/30/remunicipalizacion-el-grifo-vuelve-manos-publicas/)
- X. Rebeca Berga (2015) **“Mislata municipaliza la recogida de basuras y ahorrará 400.000€ al año”**.
Periódico: El meridiano
[\[http://elmeridiano.es/noticias-mislata/mislata-municipaliza-la-recogida-de-basuras-y-ahorrara-400-000e-al-ano/\]](http://elmeridiano.es/noticias-mislata/mislata-municipaliza-la-recogida-de-basuras-y-ahorrara-400-000e-al-ano/)
- XI. Remunicipalisation: Putting Water Back into Public Hands:
[“https://www.youtube.com/watch?v=S-pi8Gckpx4”](https://www.youtube.com/watch?v=S-pi8Gckpx4)
- XII. Remunicipalización del agua de Segorbe:
[“https://www.youtube.com/watch?v=ClaxRaZR_hU”](https://www.youtube.com/watch?v=ClaxRaZR_hU)
- XIII. Remunicipalización del Agua en París. Anne Le Strat:
[“https://www.youtube.com/watch?v=WBSbS8MDj4s”](https://www.youtube.com/watch?v=WBSbS8MDj4s)

ANNEXES

ANNEX I

#Iniciativagua2015

PACTO SOCIAL POR EL AGUA PÚBLICA EN ALCOY

Ante la ciudadanía de Alcoy, quienes abajo firman, movimientos sociales, organizaciones no gubernamentales, organizaciones vecinales y sociales, sindicatos, fundaciones, representantes de partidos políticos y demás entidades relacionadas, hacen público su compromiso por una gestión pública, integrada y participativa del ciclo urbano del agua en Alcoy, y se comprometen a velar por el cumplimiento de los siguientes principios fundamentales, así como las tareas que de ellos se deriven, para que esa gestión pública (y otras formas de gestión basadas en el empoderamiento de la ciudadanía reconociendo su derecho a decidir) y participativa sea real y efectiva:

1) Consideramos que el derecho al agua es un derecho humano universal esencial. La disponibilidad y el acceso individual y colectivo al agua potable tienen que ser garantizados en cuanto derechos inalienables e inviolables de las personas, teniendo en cuenta la calidad de la misma para el consumo humano y el cumplimiento de todas las transposiciones de la Directiva Marco del Agua, así como las listas de sustancias prioritarias peligrosas y persistentes. El agua es un bien finito indispensable para la vida que tiene que ser regulado con criterios de eficiencia y solidaridad, sobre la base de los principios de igualdad, equidad, no discriminación y justicia social.

En consecuencia, respaldamos la resolución A/RES/64/292, de 28/07/2010, adoptada por la Asamblea General de NNUU, que reconoce que “el derecho al agua potable y el saneamiento es un derecho humano esencial para el pleno disfrute de la vida y de todos los derechos humanos”.

De igual modo, es fundamental que tanto el Gobierno Central Español, como los diferentes gobiernos autonómicos, así como todos los partidos con representación en el Parlamento Europeo, exijan a la Comisión Europea que dé muestras del compromiso inequívoco de excluir estos servicios de las negociaciones comerciales que están teniendo lugar en el Acuerdo de Libre Comercio con Estados Unidos (TTIP), tratado sin duda provocaría una ola de privatización de los servicios públicos, la eliminación de normas ambientales, así como un ataque a los derechos de las personas trabajadoras.

Por ello, en aplicación del derecho humano al agua, exigiremos la implementación de la gestión del suministro con criterios de equidad social en las políticas tarifarias. Para ello, resulta fundamental garantizar una dotación mínima –cuyo valor debería concretarse, pero que en el contexto mundial está entre 60 y 100 litros por persona y día- y el compromiso de no cortar el suministro en casos de impago justificados socialmente (asequibilidad económica).

2) Para avanzar en el desarrollo y mejora de ese modelo de gestión, se deberán establecer planes de investigación, desarrollo e innovación en materia de gestión del

ciclo del agua en las ciudades, a desarrollar mediante la colaboración con las universidades, colegios profesionales, expertos y organizaciones sectoriales.

3) Reconocemos que **los servicios de abastecimiento y saneamiento forman parte de un ciclo urbano integrado cuya gestión es indisoluble y debe realizarse de manera conjunta**, incluyendo la adecuada gestión de las aguas pluviales y el drenaje del espacio urbano así como el uso eficiente de la energía.

En este sentido, **creemos imprescindible establecer un modelo de gestión integrada que permita tener una visión de conjunto de los servicios prestados** así como de los ecosistemas implicados de donde se toma y vierte el agua de abastecimiento y saneamiento.

Entendemos para ello necesario poner en marcha procesos de planificación a largo plazo, a través de los cuales desarrollar, acordar e implementar planes de acción en los que se integren todos los aspectos del ciclo urbano del agua, incluida la reutilización, así como otros sectores de la gestión urbana con los que interacciona.

4) **Consideramos que el agua y sus ecosistemas asociados son bienes comunes** que no pueden de ser objeto de apropiación en beneficio de intereses privados. Todos los bienes y recursos de la naturaleza, fuente de diversidad biológica, **forman parte del patrimonio natural de la colectividad, cuyo relevante valor ambiental, paisajístico, científico, social o cultural las administraciones públicas tienen la obligación de preservar y proteger**. En este sentido, exigimos a los gobiernos municipales que consideren a los servicios de abastecimiento y saneamiento de agua como servicios públicos vinculados a los derechos humanos, fuera de la lógica del mercado y ajenos a criterios y prioridades de negocio privado. En su lugar, reclamamos un modelo de gestión pública del agua, sin ánimo de lucro, que desde una perspectiva socio-ecológica respete los derechos de los ciudadanos como servicio de interés general.

Creemos que desde la gestión pública o mediante otras formas de gestión comunitaria, se pueden y se deben prestar los servicios públicos cumpliendo con los estándares más exigentes de calidad y eficiencia, contando con el compromiso y responsabilidad de las personas trabajadoras que prestan estos servicios, y garantizando una gestión transparente en la que participe la ciudadanía.

Por ello, declaramos expresamente que, con independencia del ente público o comunitario que asuma la gestión del ciclo integral del agua de Alcoy (servicios municipales, patronato, ente público empresarial, sociedad mercantil 100% pública, cooperativa de consumidores, etc.), velaremos porque la titularidad del mismo sea siempre cien por cien pública o comunitaria, no admitiendo el acceso de empresas privadas a su accionariado.

5) **Sostenemos que la gestión del ciclo integral del agua puede y debe ser un yacimiento importante para la generación de nuevos empleos y mantenimiento de los ya existentes en condiciones dignas de trabajo y de la seguridad de las personas trabajadoras**. Las Administraciones Locales, y la representación legal de la plantilla, junto con las organizaciones sindicales más representativas, deberán consensuar y

acordar las medidas oportunas que garanticen los derechos del personal, las condiciones de calidad, seguridad y la estabilidad en los empleos, tanto en lo gestionado directamente por el ente público gestor como en su relación con las contratadas.

Se proveerán los mecanismos necesarios para tanto las personas trabajadoras, como las personas usuarias y consumidoras participen en el funcionamiento, la gestión y la formulación de políticas del servicio. Será una prioridad la garantía de los puestos de trabajo del personal procedente de la antigua empresa privada (o mixta) en el nuevo servicio público desprivatizado.

6) Velaremos porque las Administraciones Locales ejerzan la responsabilidad que tiene en la adopción de las decisiones oportunas que aseguren la sostenibilidad del ciclo integral del agua en la ciudad, de acuerdo con la Directiva Marco del Agua, desde tres ámbitos diferentes:

- **Medioambiental: Preservando la calidad y la conservación de los ecosistemas** que son la fuente de suministro de recursos hídricos siempre teniendo en cuenta el cumplimiento de las normas de calidad ambiental de las aguas superficiales y subterráneas, que nos marquen la idoneidad del agua para declarar un punto como apto para la captación de agua para el consumo humano; asegurando que se utiliza el mínimo recurso necesario para satisfacer las necesidades de la ciudad; realizando programas de prevención de la contaminación, basados tanto en la intervención sobre las infraestructuras como en programas de sensibilización y formación; minimizando el efecto de los vertidos a cauce público; valorando y respetando la red de drenaje natural como un recurso del territorio urbano y metropolitano; compensando y remediando las afecciones medioambientales mediante planes de acción, tanto antes de la captación como después de su uso, poniendo una atención especial en las listas de sustancias prioritarias peligrosas y persistentes.
- **Económica. Repercutiendo el coste real de la prestación de los servicios** a los usuarios del servicio; y aplicando tarifas que se fundamenten en los principios de capacidad económica, equidad, eficiencia, sencillez y transparencia. Penalizando los elevados consumos a través de una tarifa por bloques progresiva vinculados al número de habitantes por vivienda.
- **Estructural. Planificando y realizando las inversiones necesarias para que el agua llegue a las personas usuarias en las mejores condiciones,** de acuerdo con las normativas aplicables en cada momento; se controlen y minimicen las pérdidas en las redes de suministro y saneamiento; se promueva la gestión diferencial de la calidad del agua y se adecue, por tanto, la calidad del agua al uso a que se destine en cada caso; y se traten todas las aguas captadas por la red de colectores municipales antes de ser vertidas a cauce natural, minimizando el efecto de los vertidos al cauce público. Todo ello intentando utilizar las mejores técnicas disponibles. Igualmente promoveremos la implantación de sistemas de gestión y auditoría ambientales (EMAS) de conformidad con el Reglamento (CE) 1221/2009 en aquellos centros e instalaciones vinculadas a la gestión del ciclo

urbano del agua.

7) **Velaremos porque todos los ingresos que se obtengan** a través de las tarifas de abastecimiento y saneamiento que se apliquen a las personas usuarias, así como los que provengan del alquiler o cesión de las infraestructuras hidráulicas públicas, subvenciones, operaciones de crédito, o cualquier otro medio, vinculados al ciclo integral del agua, **se destinen a sufragar**, sin ánimo de lucro, **los costes de dichos servicios.**

8) **Entendemos**, no obstante, **que no basta garantizar la gestión pública, sino que es preciso promover nuevas formas de control social y de democracia participativa, que garanticen transparencia y participación ciudadana efectiva y proactiva**, tal y como estableció la Convención de Aarhus, transpuesta a la normativa europea por la Directiva 2003/35/CE, de 26 de mayo de 2003, y a la normativa española por la Ley 27/2006, de 18 de julio, reguladora de los “derechos de acceso a la información, de participación pública y de acceso a la justicia en materia de medio ambiente”.

Por ello, apostamos por un modelo de gestión en el que el ente público gestor rinda cuentas de sus actividades y decisiones, tanto a los poderes públicos de los que dependa como a la ciudadanía. Además es fundamental que en los procesos de planificación, se facilite la implicación de todas las personas usuarias y actores sociales vinculados al ciclo urbano del agua, promoviendo los consensos necesarios para avanzar en base a principios comunes.

Velaremos para que se asegure el acceso de la ciudadanía a la información básica de la gestión del ciclo integral del agua en la ciudad, mediante varios mecanismos:

- Estableciendo una batería de indicadores significativos para los distintos ámbitos de la gestión (técnicos, financieros, sociales, medioambientales, patrimoniales), accesibles a través de internet, que sean comprensibles para la ciudadanía.
- Dando publicidad a todos los acuerdos y resoluciones que adopten los órganos de dirección del ente gestor, así como a las condiciones de prestación de los servicios contratados con terceros.
- Constituyendo un Consejo Social integrado en el propio ente gestor con competencias efectivas de control sobre cuestiones clave que trate el Consejo de Administración del ente público gestor. El Consejo Social estará constituido por una asamblea integrada por diversos actores de la sociedad civil y por la representación legal de los trabajadores y de las trabajadoras y se regirá por un reglamento aprobado por la totalidad de sus componentes en asamblea general. Representantes del Consejo Social se integrarán, con voz y voto, en el Consejo de Administración del ente público gestor del ciclo integral del agua.
- Poniendo los medios necesarios que faciliten a la ciudadanía la realización de consultas públicas, solicitud de información y presentación de reclamaciones

9) En fechas recientes, la sociedad civil hizo un llamamiento a todos los operadores públicos de agua a salir de las asociaciones de operadores EUREAU¹, AEAS² y sus filiales regionales, como ASA³ en Andalucía y ASAC⁴ en Cataluña, por obstaculizar el reconocimiento del derecho humano al agua y el saneamiento por parte del Parlamento Europeo⁵. En este sentido, **el ente que preste el servicio de gestión municipal deberá abrirse a la cooperación con organizaciones de operadores públicos, que promocionan de manera efectiva la gestión pública y participativa del agua.**

10) **Nos comprometemos a impulsar campañas de fomento del agua de "grifo" y a la consideración del agua embotellada como una opción de consumo**, informando sobre los impactos ecológicos relacionados, a través de:

- Iniciativas de información públicas de consumo de agua de grifo y de buenos hábitos en el uso del agua
- Fortalecimiento de los esfuerzos para garantizar la calidad del agua
- Utilización del agua del grifo en centros públicos
- Mejora de las redes de fuentes públicas de agua potable

11) Finalmente, **nos comprometemos a hacer lo necesario para que las normas municipales vigentes (reglamentos, ordenanzas, etc.) se adapten a los compromisos del presente pacto**, especialmente en todo lo relativo a la aplicación efectiva del derecho humano al agua. Para ello, deberán eliminar del reglamento municipal de abastecimiento y saneamiento, en caso de que lo prevea, las suspensiones de suministro por impago en los supuestos de incapacidad económica.

En ese sentido deberá especificarse en la norma correspondiente, que cualquier decisión que pudiera afectar a los principios aquí establecidos, como podría ser una eventual propuesta de privatización de este tipo de servicios, sea sometida a un amplio y profundo proceso de información pública que culmine en una Consulta Ciudadana con las garantías suficientes para que sus resultados fueran vinculantes, caso de alcanzarse un nivel de participación suficiente

En Alcoy , a de 2015

1 European Federation of National Associations of Water Services
2 Asociación Española de Abastecimientos de Agua y Saneamiento
3 Asociación de Abastecimientos de Agua y Saneamientos de Andalucía
4 Agrupació de Serveis d'aigua de Catalunya
5 Llamamiento a todos los operadores públicos del agua a salir de la EUREAU
<http://www.ecologistasenaccion.es/article27461.html>

ANNEX II

QUAN EL RIU SONA...

Per la remunicipalització de la gestió d'aigües
Als pobles

Ciutats de tot el món estan experimentant el fracàs de la privatització de l'aigua. Accés desigual, promeses trencades, obstacles mediambientals i escandalosos marges de beneficis estan impulsant els municipis a reprendre el control d'aquest servei essencial.

Al voltant del món hi ha 180 casos
138 casos en països de renda alta
44 casos en països de renda mitjana i baixa

"L'aigua és un dret humà, no una mercaderia"

A Espanya hi ha casos com els de Torrelavega (segon nucli més important de Cantàbria), Ermua (Biscaia), Arleixo (La Corunya), Manacor (Mallorca), Medina Sidonia (Cadis), Arenys de Munt (Barcelona), Lucena (Còrdova) o els 22 pobles de la província de Sevilla agrupats en Aigües de l'Huesna, "sempre amb un servei millor i amb la prioritat de l'accessibilitat de l'aigua a tots els ciutadans i ciutadanes".

DAVANT DE LA PRIVATITZACIÓ ENS VAM MOBILITZAR...

Manifestacions pels carrers d'Alcoi l'any 2000

... **AMB RAÓ!!!**

NOSALTRES TAMBÉ LA VOLEM!

RECUPEREM L'AIGUA

ELS SEUS ARGUMENTS PER A PRIVATITZAR VAN SER...

- ➔ La llei permet la gestió indirecta sense que per això l'aigua deixi de ser un bé públic. A més millorarà el servei.
- ➔ L'empresa compta amb millors eines per a sufragar un servei que necessita costoses inversions, constants innovacions.
- ➔ No compromet els drets dels funcionaris adscrits al servei, ja que mai deixarà de tindre titularitat pública.
- ➔ Permetrà la renovació del parc de comptadors, ja que la majoria estan obsolets o presenten deficiències.

PERÒ ENS VAN VENDRE LA MOTO, JA QUE LA REALITAT VA SER...

- ✗ L'empresa considera que existeix un desequilibri pressupostari quan l'oferta que va proposar és completament irreal.
- ✗ Les pèrdues d'aigua haurien de disminuir un 30% en 3 anys -> Un informe revela que les pèrdues són superiors al 40%
- ✗ Falta d'inversions i es descuida el manteniment de la xarxa voluntàriament
- ✗ L'empresa no compleix tots els requisits del pla d'inversions (2002-2007)
- ✗ Amb la privatització els treballadors podien escollir seguir en l'administració pública o integrar-se en la nova empresa. Si decidien integrar-se, quedaven exposats a l'acomodament. Per tant no són les mateixes condicions.
- ✗ L'empresa no compleix la seva promesa de substituir tots aquells comptadors amb vida superior a 10 anys. Comptadors d'habitatges construïts abans del 1988 encara conserven els originals

PERQUÈ VOLEM RECUPERAR L'AIGUA...

Els factors que determinen aquesta tendència en la remunicipalització de l'aigua són similars a tot el món. Les falses promeses de la privatització s'han expressat en mal acompliment de les companyies privades, de deficient inversió, disputes sobre costos operacionals i alces de preus, alces en els comptes d'aigua, dificultats per fiscalitzar els operadors privats, manca de transparència financera, reduccions de personal i deficient qualitat de servei.

Per tot això volem reprendre la gestió del servei de l'aigua i tindre un servei de qualitat a la ciutat d'Alcoi

ON S'HA FET HAN TINGUT AVANTATGES...

Com ja hem dit abans, per tot Espanya hi ha pobles que han remunicipalitzat l'aigua i han aconseguit avantatges gràcies a la gestió pública.

ARENYS DE MUNT

- Serveis fora tarifa més econòmics que els que prestava l'empresa privada. Millora tarifes, ja no es paga clavegueram en apartaments i trasters.
- Abans la xarxa tenia una pèrdua del 36% de l'aigua. Una volta remunicipalitzat, canvi de tendència: de deixar envellir la xarxa i actuar només per a reparar, a renovar la xarxa

CÒRDOBA

- 214 treballadors, amb un dels millors convenis col·lectius de la província de Còrdova
- El sanejament i la depuració cobreix el 100% de la població.

ANNEX III

LOCAL

La privatización del agua, a debate

Guardar en Mis Noticias.

Enviar por email

Me gusta

4

Twitter

3

g+

0

Se ha presentado un estudio.

El Club d'Amics de la Unesco ha albergado la presentación del estudio 'Resultats de la privatització de la gestió d'aigua d'Alcoi: propostes alternatives' realizado por **Carla Serrano**, licenciada en Administración y Dirección de Empresas, ADE.

La presentación ha sido realizada por **Pau Miró**, profesor de la Universidad Politècnica de València en su Campus d'Alcoi y miembro de Utopika, **Pep Fuster**, componente de ATTAC Alcoià-Comtat y **David Sellés**, estudiante de ADE.

Se trata de una actividad convocada por ATTAC y UTÒPIKA, con el respaldo de Esquerra Unida y a la que han asistido miembros de Guanyar Alcoi. Decir que a la presentación le ha seguido un coloquio. Durante ambos, la presentación y el posterior coloquio, se ha analizado la privatización del servicio municipal de agua de la ciudad realizado en el año 2000, pese a los movimientos sociales contrarios a este hecho y defensores de la gestión pública.

Se ha hecho un balance de los 15 años transcurridos y se ha explicado que "nos aseguraron que sería una privatización beneficiosa para el pueblo, que la gestión privada sería más eficiente, económica y sostenible pero el paso del tiempo nos ha demostrado que los resultados han sido muy diferentes a lo que nos prometieron y que los ciudadanos tenían razón con sus protestas". Por ello se ha tratado de reflexionar y estudiar propuestas para recuperar este servicio.

<http://pagina66.com/not/100945/la-privatizacion-del-agua-a-debate/>

ANNEX IV

13/5/2015

www.aramultimedia.com/ca/impimir.html&id=19304

SOCIETAT

ARAMULTIMÈDIA, dimecres 13 de maig de 2015

Aquest dimecres 13 de maig, a les 19 hores a la Unesco

Attac i Utòpika presenten un estudi amb els resultats de la privatització de l'aigua a Alcoi

Lidia Vila Vaello - 13/05/2015

Aquest dimecres 13 de maig, a les 19 hores al Club d'Amics de la Unesco, [Attac Alcoià-Comtat](#) i [Utòpika](#) presenten les conclusions d'un estudi al voltant de la privatització de l'aigua a Alcoi que es va produir al començament del segle XXI. Aquest estudi ha estat elaborat per la Llicenciada en ADE (Administració i Direcció d'Empreses) Carla Serrano. Així i tot, la presentació i col·loqui posterior anirà a càrrec de Pau Miró (professor de la UPV i membre d'Utòpika), Pep Fuster (per part d'Attac Alcoià-Comtat) i David Sellés (estudiant d'ADE). Tal com recorden a la convocatòria, l'any 2000 es va consumir la privatització del servei municipal d'aigua d'Alcoi, tot i els moviments socials que es van oposar frontalment. De fet, per aquest motiu i en aquell moment es va precipitar el trencament de Govern entre PSOE i EU que gestionava l'Ajuntament d'Alcoi (per l'oposició dels segons), lliurant l'alcaldia local al Partit Popular de Miguel Peralta. En aquell moment, recorden Attac i Utòpika, "ens van assegurar que (la privatització) seria beneficiosa per al poble, que la gestió privada resultaria més eficient, més econòmica, més sostenible... Després de 15 anys s'ha demostrat que els resultats han estat molt diferents i que els ciutadans tenien raó". Finalment, aboquen per recuperar aquest servei arran de les conclusions extreïdes d'aquest estudi.

Imatge d'arxiu de les mobilitzacions en contra de la privatització./ AM

@ARAMULTIMÈDIA - Telèfon: 690862918
Correu electrònic: info@aramultimedia.com